

Veto

Veto verzamelt informatie. Over alles en iedereen. Om die te gebruiken wanneer het ons het best uitkomt. Wij zijn dus een inlichtingendienst (p. 8). Dat is fijn. Wij spelen iedereen met de voeten (p. 1-12). Vorige week bijvoorbeeld, operatie 'Boerenbuiten'. We verspreiden wat valse geruchten en halve waarheden over een regionale betoging. Dan was het wachten tot ze zouden bijten, de filikken (p. 1). We moesten niet lang wachten.

Ze liepen als muizen in de val. Ze mobiliseerden óók regionaal, haha! Vier Veto-agenten hadden de opdracht gekregen een schijnbetoging bij elkaar te ronsselen. Tien minuten gek doen op het Ladeuzeplein volstond om wat overjarige achtzestigsters, gevolgd door het voltallige Brabantse politiekorps de boerenbuiten op te jagen (p. 3). Leuven was van ons.

Dat was kinderspel. Het echte werk moest nog beginnen. Vermomd als Kristen-Demokratische Studenten (Pepsi-badge, T-Shirt en Pepsi-zak) verspreiden we géén programma (p. 4) en verzamelden we sponsorgelden voor het opgezet spel van één van onze trouwe oud-agenten. Vroeger bekend als 'De Vuist', (p. 6) even feilloos als meedogenloos, moet hij nu van de sociale sektor leven. 't Zijn postmoderne tijden.

Tja, 't is een leuke job, maar wel slopend. In deze branche gaat men over lijken, en je bent dus snel opgebrand. Of vergiftigd, neergeschoten of gebuisd. We zoeken dan ook regelmatig nieuw volk, om de oude namen op te vullen. Word jij de nieuwe (en derde) (WP)? (PDG) is ook vrij en (WVDB)'s laatste uur heeft geslagen, nu men zijn echte naam bijna heeft verraden. Wie het kruiswoordraadsel (p. 10) en de Zoekertjes (p. 11) kan oplossen, mag het komen proberen.

STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPELENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 17, 1990-1991, NUMMER 24, MAANDAG 18 MAART 1991



Uit het Trojaanse paard aan de burcht van L&W kwamen duizenden moedige krijgers om Leuven in te nemen. Ze brachten hun mama's en hun papa's mee en verorberden veel gratis frietjes in de Alma. (foto Hielke Grootendorst)

De infodagen 1991 geëvalueerd

Oude Geschiedenis wint

Elk jaar organiseert de Dienst voor Studietoelagen van de KU Leuven een aantal infodagen rond de verschillende studiemogelijkheden aan onze universiteit. Aspirant-studenten en hun ouders worden uitgenodigd voor een aangename dag op de kampussen en kunnen 'de Leuvense sfeer proeven' in de Alma's. De ganse familie kan gezellig samen naar Leuven sporen: de NMBS verleent die dag een reductie van 50% aan bezoekers van de KUL. De opkomst voor deze leerrijke zaterdag is bovendien een eerste aanwijzing voor de evoluties van de studentenaantallen in de verschillende studierichtingen. Een overzicht.

Sinds vorig jaar werkt de Dienst voor Studietoelagen op een intensere manier aan het aantrekken van geïnteresseerden voor de infodagen. De humaniora-scholen vormen niet langer de kern van de promotiekampagne: de laatstejaars worden nu persoonlijk aangeschreven en gevraagd om een antwoordkaart in te sturen. Met die massale mailings (meer dan 20.000 verzendingen) lokt men natuurlijk veel meer volk dan met het oude systeem: vorig jaar steeg het aantal deelnemers met 36%. Dit jaar bleef dat aantal ongeveer stabiel: volgens eerste berekeningen kwam er zo'n 1,2% meer volk opdagen (8338 aspirant-studenten). Dat resultaat past in het beeld van de algemene evolutie in Vlaanderen: ondanks het dalend aantal 18-jarigen blijft het aantal eerstejaars in het Hoger Onderwijs lichtjes toenemen omdat de participatiegraad nog altijd stijgt.

Evolutie

Interessant zijn vooral de verschuivingen tussen de verschillende studierichtingen waarvoor de studenten in spe geïnteresseerd zijn. In het algemeen is er de verhouding tussen de diverse hoofdgroepen. De meeste trends die zich in de jaren '80 afgetekend hebben lijken zich volgend jaar door te zetten. De Medische Wetenschappen boeren verder achteruit (-7,8%), net als de Toegepaste (-3%). De interesse voor de humane richtingen die tijdens de jaren '80 sterk was toegenomen - vooral in Economie en Rechten - lijkt nu te stagneren (-1,6%). De groep van de Wetenschappen tenslotte zet de dalende trend van de laatste jaren om in een lichte stijging (+1,4%).

Blijven de grote tendenzen van de laatste jaren overeind, dan zijn er toch een paar opvallende kleinere evoluties te signaleren. Binnen de grote groep van de Humane Wetenschappen lijkt er een einde te komen aan de aanwas van de monsterrichting bij uitstek, namelijk Economie. De fakulteit die de laatste jaren bijna uit haar voegen barstte, lijkt over haar hoogtepunt heen: het aantal geïnteresseerden liep dit jaar terug met 6,8%, terwijl het aantal eerstejaars ten opzichte van vorig jaar ook al stabiel bleef. Met Rechten, de andere suksrichting van het laatste decennium, is het enigszins anders gesteld: daar gaat het aantal kandidaat-eerstejaars nog steeds omhoog (+6,6%). De grootste stijger van het afgelopen jaar, de fakulteit Sociale Wetenschappen (waar men al hardop droomde van een 'grote fakulteit'), krijgt het deksel op de neus: de spektakulaire stijging wordt omgebogen tot een lichte daling (-3,5%).

De opvallendste evoluties zijn echter te situeren binnen de fakulteit Letteren en Wijsbegeerte, die er als geheel weer licht op vooruit gaat (+3%). Zo is er de richting Romaanse filologie die na een opvallende toename van de eerstejaars dit jaar, terugvalt op het niveau van de infodagen met mailings: van 193 gaat het naar 107 geïnteresseerden. Dit ondanks het feit dat het er op de arbeidsmarkt niet zo slecht uitziet voor afgestudeerde romanisten. Germaanse daarentegen, dat vorig jaar dezelfde explosie kende, kan zich dit jaar wel handhaven. Een eventuele verklaring voor die verschuiving kan het verder verliezen van het contact met de Franse taal zijn en het massaal overschakelen op Engels; dit

geleidelijke proces verklaart echter niet de plotse terugval van dit jaar. De grootste stijger binnen L&W is ongetwijfeld Moderne Geschiedenis, die na een voortdurende terugval sinds 1984, plots weer terugflitsen naar het oude niveau: van 68 naar 102 inschrijvingen. Het ziet er immers weer beter uit voor de leraren geschiedenis: Coens voerde vorig jaar een verplicht aantal uren in na een polemiek over een terugschroeven van het historisch onderwijs. Ook kleine richtingen als Klassieke Filologie, Oude Geschiedenis, Muziekwetenschap, Oudheidkunde en vooral Filosofie gaan weer licht vooruit, in tegenstelling tot de Slavische en Oosterse filologieën die hun aantrekkingskracht blijkaar weer verliezen. De rage van de laatste jaren blijkt hier te botsen op de recente politieke ontwikkelingen in deze delen van de wereld.

Deze verschuivingen in L&W zijn echter klein bier in vergelijking met wat er gebeurt in een richting als Psychologie. Sinds het begin van de jaren '80 is de aandacht voor deze discipline nooit zo groot geweest als de inschrijvingen voor deze infodagen doen verwachten. Het aantal belangstellenden zwol met ongeveer een vijfde aan en lijkt op weg te zijn naar de kaap van de 500 (nu 472). Ook de kriminologen lijken na een paar jaar weer in trek: hun aantal stijgt met 36%.

De medische richtingen gaan ongeveer allemaal even sterk achteruit. Kinesiterapie is dan weer een van de sterke stijgers binnen de wetenschappen, samen met Biologie en Geologie. Voor de rest zijn de verschuivingen binnen die groep niet zo spektakulair te noemen. Bij de verdere achteruitgang van Toegepaste Wetenschappen en vooral van het Voorbereidend Instituut (nog slechts 52 belangstellenden) kunnen daarentegen wel wat vragen gesteld worden. De

vervolg op p. 2 >

Proces tegen leden komitee 'Janet en Kwasi'

Vluchtelingenhulp is streng verboden

Een aantal maanden geleden was er heel wat te doen rond de uitwijzing van Janet Sakyi en haar zoonje Kwasi. Ondanks protest werd Janet, die hier met haar zoonje illegaal verbleef, op het vliegtuig naar Ghana gezet. Aan Kwasi werd onder druk van de publieke opinie een verblijfsvergunning gegeven. Die beslissing kwam er na de geschokte reacties op het optreden van de Leuvense politie tegen kinderen van Kwasi's school, tijdens een steunactie op de speelplaats. Die zaak krijgt nu een staartje: de Leuvense politie heeft een proces ingespannen tegen Peter Vanderleyden en Bea Deroo die bij de actie betrokken waren.

Op 23 oktober 1990 werd er door de kinderen van de Stedelijke Kleuter- en Lager Onderwijsschool in Heverlee actie gevoerd tegen de uitwijzing van hun schoolkameraadje Kwasi Sakyi. Voor die actie was overigens toelating gevraagd en zowel de Leuvense Schepen voor Onderwijs, Mevr. Haemels als burgemeester Vansina hadden de toestemming gegeven voor een korte manifestatie op de speelplaats.

ondertussen met een Belgische hertrouwd was, legaal in het land verblijft.

Op de dag van de repatriëring - de BOB kon Kwasi toen overigens niet vinden - werd er dus op school actie gevoerd. Een aantal politieagenten, onder leiding van adjunct-kommissaris Buedts hielden aan de schoolpoort een oogje in het zeil. Plots betraden een drietal agenten het schoolplein en pakten de pamfletten van de kinderen af. Peter Vanderleyden, bij wie Kwasi een onderkomen heeft gevonden, protesteerde en werd vastgegrepen. Daarop ontstond paniek onder de kinderen. Adjunct-kommissaris Buedts oordeelde toen dat de situatie uit de hand liep en riep versterking in. Even later kwamen nog eens een zestal agenten met de lange wapenstok de speelplaats opgelopen. In het tumult was ondertussen ook Bea Deroo, een ouder die bij de actie aanwezig was, opgepakt. Toen de toegesnelde agenten zagen dat ze met kinderen te maken hadden en aan de adjunct-kommissaris was duidelijk gebleekt dat de actie toegelaten was, trokken ze zich terug.

Onderduiken

Op de dag van de manifestatie zou men Kwasi's morgens op het vliegtuig naar Ghana zetten. Daarmee zou dan een eind hebben moeten komen aan meer dan drie jaar onderduiken. Het gezin Sakyi was immers al in 1987 uitgewezen. Het leven in de illegaliteit en de voortdurende angst voor politiekontroles zorgde voor grote spanningen, en het kwam tot een scheiding tussen de ouders van Kwasi. Janet, die aan sikkelenlamie lijdt, moest op zoek naar een opvanggezin voor haar zoon. Sinds 1988 woonde Kwasi in bij de Leuvense familie Vanderleyden. Sindsdien ging hij ook in Heverlee naar school.

In september 1990 werd Janet Sakyi in Antwerpen gearresteerd en tot aan haar repatriëring opgesloten in de gevangenis van Vorst. Sindsdien werd de jacht op Kwasi geopend. Ook tegen hem was er namelijk een uitwijzingsbevel, ondanks het feit dat zijn vader, die

Herenigen

De pers, die bij de actie aanwezig was, reageerde verontwaardigd op wat zich op het schoolplein had afgespeeld. Het Nieuwsblad bijvoorbeeld titelde vetjes: "Wapenstok tegen kinderbetoging". De Leuvense politie zat met het heel gele

vervolg op p. 2 >



Leer typen in 2 dagen



Met succes getest door 40 studenten
Zie pagina 8.

advertentie

LEZERS
BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggeglaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ±1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Noodkreet

Nu moet het gedaan zijn, ik ben het k...beu: in drie maanden tijd ben ik maar liefst drie fietsen kwijtgespeeld. Mijn laatste vehikel was nochtans opgesmukt in een afgrijselijk groene tint en voorzien van een slot (595 franken!), gelabeld 'extra safe' (zo te zien met een grof korteljig zout te nemen want het slot lag zietloogend in twee helften waar mijn 'eigendom' behoorde te staan), maar - ironie van het lot - ook dit juweeltje is mij ontstolen, op klaarlichte dag nog wel. Wat krijg je dan naar je hoofd geslingerd als je je beklag gaat doen bij de politie? 'Juffrouwke, daar kunnen wij

niets aan doen, 't zijn de studenten die 't op hun kerfstok hebben. A steelt een fiets van B, die dan ook maar eentje steelt van C en zo gaat het handelje voort.'

Welnu, beste medestudenten of zal ik jullie maar bij werkelijke naam noemen: smerige, korrupte, schamteloze fietsendeivende, ik doe een wanhopige oproep en daag jullie uit je leven te beteren: handen af van andermans eigendom, zuiver de beschamende reputatie van de Leuvense student. Is het nu werkelijk teveel gevraagd dat eeneider erop mag vertrouwen zijn 'eigen' fiets veilig en wel terug te vinden waar hij hem (gesloten weliswaar) heeft achtergelaten?! Ik dank jullie bij voorbaat.

Thalassa Marchand

Prijsverhogingen zijn geen oplossing

Opnieuw lagere prijzen in de Alma?

Elke Alma-bezoeker heeft al wel gemerkt dat de prijzen sinds begin januari fors omhoog geschoten zijn. De verschillende schotels stegen met 2 tot 5 frank (+4.47%). Daarmee werd de tendens tot prijsverhogingen nogmaals bekrachtigd zodat de studentenfractie van Sociale Raad de indruk krijgt dat Alma zich steeds meer verwijderd van haar functie als sociale voorziening voor alle studenten. In de hevige discussies over het prijsbeleid en tijdens hun protestacties waarschuwden de studenten voor de mogelijk nefaste gevolgen van deze politiek. Stijgende prijzen zijn immers niet vanzelfsprekend een garantie voor een hogere omzet. Dat de studenten gelijk hadden blijkt uit de verkoopcijfers van Alma in januari en februari.

Op de Raad van Bestuur van Alma werden vorige woensdag die belangrijke verkoopcijfers besproken. De resultaten van de verkoop in januari en februari bezorgden de Almadirectie een onaangename verrassing want ze bleven ver beneden het door de directie vooropgestelde resultaat. Tot nog toe ging men er immers van uit dat een jaarlijkse prijsverhoging zou zorgen voor voldoende meerinkomsten.

De cijfers weerleggen die wens van de directie. Het aantal maaltijden ging vergeleken met vorig jaar over dezelfde periode met liefst 9.184 eenheden (-3.1%) achteruit. Dit is een betekenisvolle evolutie die opdoek na de prijsstijgingen van

2 januari. De verkoop van consumpties, dat zijn alle aanvullingen bij je maaltijd, van frisdrank en bier tot ijsjes, ging ook drastisch achteruit. In Alma 1 werden in vergelijking met januari-februari 1990 zo maar even 6.178 consumpties minder aan de vrouw of de man gebracht (-10%). Alma 2 deed nauwelijks beter en zag 6.891 consumpties minder de deur uitgaan (-9.7%). In Alma 3 was de trend het duidelijkst: daar was er een achteruitgang met 4.855 consumpties (-10.8%). In totaal was er in alle Alma-vestigingen gedurende deze twee maanden een verlies van 24.419 consumpties (-9.2%).

Maagzweer

Opmerkelijk is dat deze daling van de verkoopcijfers zich in februari sterker doorziet dan in januari. Men kan dus moeilijk beweren dat de schok van de prijsverhogingen snel verteerd werd. Het aantal verkochte maaltijden liep in februari met 4.3% terug, de consumpties met 9.6%. De daling was het sterkst voelbaar in Sedes (respektievelijk -10% en -12.7%) en Alma 1 (respektievelijk -9.9% en -9.8%). Nog opmerkelijker was de reactie van de directie. Volgens haar ligt de schuld voor deze evolutie van de verkoopcijfers bij de acties die Sociale Raad aan verschillende restaurants gevoerd heeft. De negatieve verkoopcijfers liggen de directie dus blijkbaar zo zwaar op de maag dat ze een zondebok zoekt om haar falende politiek op af te schuiven.

Volgens de studentenvertegenwoordigers ligt de schuld volledig bij de beslissing tot zware prijsstijgingen van de Raad van Bestuur. De studenten werden door Sociale Raad wel op de beslissing gewezen, maar men kan er zeker van zijn dat zo'n prijsverhogingen zelfs zonder acties van Sociale Raad zonder

Kwasi en het proces

← vervolg van p.1

duidelijk erg verveeld. Het voorval bracht wel de zaak van Kwasi en Janet ruimschoots in de belangstelling. Het aktiecomité voor Janet en K wasi kende dan ook sukses: een petitie werd massaal ondertekend in de Leuvense scholen en veel ouders sloten zich aan bij de eis dat Kwasi moest blijven.

Onder druk van de publieke opinie zorgde burgemeester Vansina er tenslotte voor dat er een verblijfsvergunning voor Kwasi kwam, zodat de jongen niet meer ongedenken hoefde te leven en weer naar school kon. Voor het aktiecomité is dat niet voldoende: ook Janet moet naar België terugkomen, zodat moeder en zoon herenigd kunnen worden.

Nu de zaak een beetje uit de actualiteit verdwenen is krijgt de aktie op het schoolplein toch nog een vervolg: eind januari werd er door de prokureur des Konings een dagvaarding uitgeschreven tegen Peter Vanderleyden en Bea Deroo. Zij moeten terechtstaan wegens weerspanning en het toebrengen van slagen aan de adjunct-kommissaris en aan een agent.

Dat wakt nogal wat verwondering. Ten eerste is er het feit dat de politie klacht indient naar aanleiding van een voorval waarbij ze zelf niet vrijuit gaat. Men zou een toegelaten manifestatie verhinderen, en wie zich daartegen verzetten zou zondeerder oppepak. Maar bovendien heeft kennelijk niemand van de pers, noch andere ooggetuigen iets van het voorval opgemerkt. Terwijl je toch mag aannemen dat een rel waarbij aan twee agenten slagen worden toegebracht enige opschudding veroorzaakt.

Peter Vanderleyden noemt het dan ook een politiek proces. De Leuvense politie kwam met een besmeurd blaazen

uit het voorval. In eerste instantie probeerde kommissaris Leenders het als een bagatel af te doen, en de eigen verantwoordelijkheid af te schuiven door te stellen dat de gebeurtenissen waren uitgelokt door klein-linkse agitators. Nu het geval wat uit de actualiteit verdwenen is wil men het blaazen helemaal zuiveren, en degenen die zogenaamd verantwoordelijk zijn voor de slechte beurt van de politie op hun nummer zetten.

Nog belangrijker is de vaststelling dat men tegenwoordig iedereen tracht te intimideren die zich inlaat met het lot van politieke vluchtelingen. Kinderen worden gekonfronteerd met politie in gevechtstruiking, anderen die zich met de problematiek inlaten riskeren zich lelijk te verbranden. Een paar maanden geleden was er overigens in Leuven nog een analoge rechtszaak. Annelies Van Look werd veroordeeld tot veertien dagen voorwaardelijke gevangenisstraf en 25.000 frank boete wegens weerspanning. Zij had zich verzet tegen de arrestatie - op de universiteitskampus - van een politieke vluchteling.

Het steunkomité 'Janet en Kwasi' meent dat door die gang van zaken de democratische rechten worden ingeperkt en de principes van onze rechtsstaat met de voeten worden getreden, en wil daartegen protesteren. Maandagavond verzameld men om 19.30 u aan het stadhuis. Op dat moment is er immers een zitting van de gemeenteraad en kan er dus ruchtbaarheid gegeven worden aan het protest. Het proces voor de korrektionele rechtbank grijpt woensdagvoormiddag plaats in het Leuvense gerechtshof (Smoldersplein). Ook daar is een kleine manifestatie gepland.

Stef Wauters



De politiek van de Almadirectie is ondoorgedrongen. Vandaag kost de cheeseburger met Marco Polo-saus 80 fr, morgen 77, overmorgen 81 en de dag erna misschien weer 79. Met wiens kloten wordt hier eigenlijk geramd? (foto archief).

twijfel de belangrijkste faktor van ongehoogen onder de studenten zijn.

Reeds in december voorspelde de studentenfractie op de Raad van Bestuur dat duurdere maaltijden minder klanten lokken en dat de door de directie geplande 'winsten' uit die prijsverhogingen wel eens konden veranderen in een verlies. Wat nu dus gebeurd is. Wegens de grote prijsstijging is er in februari zoveel minder verkocht dat er in vergelijking met vorig jaar ondanks de prijsstijging een omzetzaling te constateren was en dat het totale zakencijfer van de Alma's licht achteruitging.

Bloedneus

Hierdoor wordt duidelijk dat de Raad van Bestuur verkeerde beslissingen heeft genomen. Onder impuls van de Alma-

Kwasi

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jg 17 nr. 24
18 maart '91

Ver. uitg. Stef Wauters,
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdredactie: Koen Hendrickx
Redaktiesekretaris: Stef Wauters

Redactie:
Dirk Boeckx, Pieter De Gryse,
Hielke Grootendorst, Walter Pauli,
Ria Vandermaesen
Doka: Hielke Grootendorst, Wim Peeters

Tekeningen: Arnulph en Nix
Lay-out en vormgeving:
Dirk Boeckx, Jan Bosteels, Pieter De Gryse, Krista De Mey, Pieter Chijssels, Hielke Grootendorst, Walter Pauli, Agna Smidsom, Ronny Tielens, Werner Van den Bergh, Jan Van Der Linden, Ria Vandermaesen

Medewerkers: Jan Bosteels, Florence Debroe, Filip De Keukeleere, Krista De Mey, Koen Kempenaers, Wilfried Poelmans, Agna Smidsom, Ronny Tielens, Raf Van Reusel, Werner Van den Bergh

Eindredactie:
Pieter De Gryse, Koen Hendrickx

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Rotatyp Brussel
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250 fr.;
niet-studenten: 300 fr.; steun
vanaf 600 fr.; over te schrijven op
rek. nr. 001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het
redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00 u

Info
Dag

← vervolg van p.1

Dienst voor Studietoelagen meent echter dat de lagere opkomst voor deze disciplines vooral te wijten is aan het vervroegen van de infodag voor TW en aan het feit dat het om de eerste in de reeks gaat. Het aantal geïnteresseerden voor het voorbereidend jaar lijkt bovendien nogal aan schommelingen onderworpen te zijn.

Rationalisatie

Grote verschuivingen moet men dus volgand jaar blijkbaar niet verwachten. Enkele trends die vorig jaar of in de periode ervoor werden ingezet, zullen in 1991-92 waarschijnlijk verdergaan. In sommige kleinere richtingen zijn er wel grote schommelingen merkbaar. Vooral voor de kleinsten onder hen kunnen dergelijke evoluties in de toekomst belangrijk worden, als de rationalisatienormen van het decreet Coens in voege treden. Die bepalen immers dat bestaande richtingen die in de twee voorafgaande jaren geen gemiddelde van 20 studenten in de kandidaturen en 10 in de licenties halen, niet meer gefinancierd kunnen worden. Bovendien lijken sommige richtingen een natuurlijke dood tegemoet te gaan. Dat geldt dan in de eerste plaats voor Klassieke filologie, die in de toekomst alleen nog aan de KUL zou worden georganiseerd. Met de 26 geïnteresseerden van dit jaar lijken Vergilius, Homeros en Plautus echt niet veel kans te hebben om het derde millennium te halen. Zelfs Oude Geschiedenis lijkt de klassici definitief achter zich gelaten te hebben.

Ronny Tielens

Pieter De Gryse

STUDENTEN!
BLOKKEN kunnen
we niet in jullie plaats...
je typewerk verzorgen
wel!

Gebruik je tijd wel en geef uit
handen wat kan:
thesis, seminariewerk, papier...
Wij doen dit snel, goedkoop
en vakkundig!

Vreemde talen en tekens,
formules en tabellen...
alles kan... en met ervaring.

't Is ook vlakbij: tegenover
ALMA II.

UNIVER cv

Edward Van Evenstraat 3
3000 LEUVEN
☎ 016/23.86.43

advertentie

Studenten tellen niet mee

"Hier zitten zelfs de verpleegsters op kot"

Vorige week ging Veto nader in op de begrotingsdiskussie in de Leuvense gemeenteraad. De verhoging van de belasting op de verhuur van kamers kadert binnen een globaal pakket maatregelen om de stad nieuwe inkomsten te geven. De verhoging van de opcentiemen en de belasting op terrassen en de heffing van belastingen op lichtreklames en uithangborden zijn er inmiddels zo goed als door. Hetzelfde kan niet gezegd worden van de kamertaksen. Het punt wordt voortdurend van de agenda geweerd, want er wordt achter de schermen druk overleg gepleegd tussen de universiteit en de stad Leuven.

Onbegrijpelijk is dat natuurlijk niet. De KU Leuven, en meer specifiek de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS), beheert zelf immers 2600 studentenkamers, en zou door de nieuwe maatregel gekonfronteerd worden met een meeruitgave van zo'n 4 miljoen frank. Financien staat de sociale sektor aan de universiteit er al niet zo goed voor, getuige daarvan de deficitaire begroting waarmee RvS dit jaar naar de Raad van Beheer stapte. Hoe de onderhandelingen intussen verlopen, is volledig onduidelijk. Niemand kan ons vertellen wat de stad Leuven en de universiteit juist bedisselen. Het gerucht gaat dat een oplossing nog niet direct voor morgen is, Prof. Maschelein (voorzitter studentenaangelegenheden) bijvoorbeeld liet verstaan dat de beslissing pas in oktober '91 genomen zal worden. Van anderen vernemen we dan weer dat de gemeenteraad wil wachten op de vakantie, om niet opnieuw gekonfronteerd te worden met een bende herriescoppende studenten. Ook wat betreft de inhoud van de besprekingen tast men volledig in het duister. Het enige dat vaststaat is dat er op hoog niveau onderhandeld wordt, met als inzet de aanpassing van de verdelingscriteria van het Gemeentefonds.

Gemeen

Volgens de nieuwe criteria van het Gemeentefonds tellen studenten nog maar voor 5% in plaats van voor 20% mee in de inwonerscoëfficiënt op basis waarvan de Vlaamse Gemeenschap subsidies toekent aan steden en gemeenten. De stad Leuven, die vroeger 11,45% van het totale bedrag voor de regionale steden (zoals Sint-Niklaas, Mechelen, Genk en Roeselare) in de wacht sleepte, maakt nu nog slechts aanspraak op 11%,

wat overeenkomt met ongeveer 24 miljoen frank minder. Dat is één berekeningswijze waarmee het stadsbestuur de 26 miljoen extra uit de taksverhoging voor studentenkamers probeert te rechtvaardigen. Je kan het volgens Tony Wouters, de Leuvense schepen van financiën, ook anders bekijken. Omdat de subsidiepot waaruit geput wordt groter is geworden, gaat Leuven er globaal namelijk met 1,93% op vooruit – de stad krijgt 11 miljoen meer dan vorig jaar – maar vergeleken met de gemiddelde stijging voor de regionale steden, die 4,83% bedraagt, moet de stad inleveren. Daar waar andere steden veel meer dan de gemiddelde stijging vooruit gaan, staat Leuven op de laatste plaats.

De redenering van de meerderheid is verder heel simpel. In normale omstandigheden had Leuven zo'n 27 miljoen frank meer gekregen. Dat feest gaat echter niet door omdat Leuven als universiteitsstad gekonfronteerd wordt met een abnormaal hoog percentage studenten, die bovendien meer dan in andere universiteitssteden sedentair zijn, d.w.z. op kamers wonen. Wouters beklagde zich in de gemeenteraad ook over het feit dat "Leuven voor zijn universiteitsfunctie in de nieuwe verdelingscriteria van het Vlaams gemeentefonds werd afgestraft, zonder dat wie dan ook een helpende hand heeft uitgestoken". Met dat laatste doet Wouters ongetwijfeld op de universiteit, die naar zijn mening te weinig hulp heeft geboden.

Wouters: «Men is dus de criteria, de parameters gaan herzien. Als men dat doet voor een typische studentenstad – en het is pas uit de laatste gesprekken met de universiteit dat bleek dat het voor Leuven typischer is dan voor de andere universiteitssteden – dan heeft dat be-

langrijke gevolgen. In de eerste plaats heeft men nergens de verhouding van 30.000 studenten – men moet immers ook de hogeschoolstudenten in rekening brengen – op 80.000 inwoners. Voor andere universiteitssteden – Gent, Brussel, Antwerpen – speelt dat criterium dus niet. Ten tweede is het zo dat Leuven veel meer een sedentaire studentenstad is dan andere universiteitssteden. Hier zitten zelfs de verpleegsters op kot. Als je dat in verband brengt met de taksen op al dan niet gemeubelde kamers, dan merk je dat het percentage veel hoger ligt dan laat ons zeggen 20%. Men schat het aantal studentenkamers in Leuven op 25.000. Zoveel zijn er nergens elders.»

Erkoraal

Eigenlijk is de verhoging van de taks op de studentenkamers een handige politieke zet. Door de maatregel raakt de stad immers niet de Leuvense bevolking in zijn geheel, maar uitsluitend de groep die rechtstreeks verantwoordelijk wordt geacht voor het tekort. Verder kan het stadsbestuur zich volledig aan de hele kwestie onttrekken. De Leuvense bevolking merkt immers niets van de maatregel, zodat men zich elektrooraal niet teveel problemen hoeft te maken, en bovendien zet men de universiteit onder druk om wat betreft het probleem met het Gemeentefonds de kastanjes uit het vuur te halen.

Voor de stad is er dus geen vuilte aan de lucht; als de universiteit problemen

heeft, dan moet die op hoger politiek vlak maar iets proberen te forceren. Wouters stelt het natuurlijk voor alsof het gaat om een gezamenlijke inspanning, de universiteit en de stad Leuven eendrachtig tegen de politieke top: "We moeten de hoge politici duidelijk maken dat de universiteit, via haar studenten en haar sociale voorzieningen, de dupe zal zijn van de maatregelen. In het begin was dat nog niet doorgegrond bij de mensen van de universiteit. Ik hoop dat dat nu wel het geval is, zodat we samen iets kunnen doen. Hoe ik nu mijn compensatie krijg kan mij niet schelen. Ik hoop dat ik het niet moet verhalen op de studenten."

Uitgedroogd

Je moet wel een uitgekookt politikus zijn om de kwestie op die manier voor te stellen. In de eerste plaats is er geen sprake van een gekoördineerde actie. De universiteit werd voor een voldongen feit gesteld, zodat van echt overleg nauwelijks sprake kon zijn. Van dezelfde Wouters vernamen we immers dat rektor Dillemans en Algemeen Beheerder Tavernier op dit ogenblik druk aan het lobbyen zijn door de zaak op nationaal vlak aan te kaarten bij de talrijke oud-studenten van de KUL die invloed hebben op het beleid terzake. Voor zover wij weten staat de invoering zelf van deze extra belasting ook helemaal niet ter discussie zolang er geen extra geld komt van het Gemeentefonds; de verhoging komt er, zeker wat betreft het stadsbestuur, voorlopig zonder twijfel. Waar op dit moment aan gewerkt wordt is een regeling met sociale correcties voor de minder begoede. Beursstudenten, studenten met verminderd inschrijvingsgeld of een attest van de Sociale Dienst, zouden geheel of gedeeltelijk vrijgesteld worden van de extra heffingen.

In dit verband zou aan het Hoger Instituut Voor de Arbeid de opdracht gegeven worden om een onderzoek te doen naar de heffing bij studenten, dat moet resulteren in een sociale kaart van Leuven. Wellicht wordt daardoor ook tegemoet gekomen aan de vraag van het stadsbestuur naar het volledig kot-adresbestand van de Huisevestigingsdienst van de KU Leuven. De stad vermoedt namelijk dat vele huiseigenaren knoeien met de aangifte, om de kottaksen te ontlopen. De stad wil dat probleem al een tijdje aanpakken, maar staat een beetje machteloos. Een lijst van de Huisevestigingsdienst zou hen in staat stellen voortaan systematisch controles te doen. Tot nog toe heeft de Huisevestigingsdienst geweigerd die lijst voor te leggen, uit vrees dat daardoor de bemiddelingspositie van de dienst in gevaar zou kunnen komen. Daar zou nu dus verandering in komen.

Ook wat de problemen met de verdelingscriteria van het Vlaams Gemeentefonds betreft, schuift de stad de verantwoordelijkheid af op de universiteit. Blijkbaar rekent men vooral op hulp van politieke vrienden van de universiteit. Een recent voorstel betreft een studie, uitgevoerd door prof. Moesen, naar de last die de stad draagt van de grote aanwezigheid scholieren en studenten, en de huisevestigingsproblemen die dat met zich meebrengt. De resultaten van die studie moeten de overheid ervan overtuigen de criteria van het Gemeentefonds opnieuw aan te passen.

Het standpunt van de Leuvense oppositiepartijen is voor het ogenblik dus minder belangrijk, vermits de kwestie voorlopig van de dagorde verdwenen is en bovendien op een ander niveau uitgevochten schijnt te zullen worden. Wordt nog vervolgd.

Koen Kempenaers
Ronny Tielen
Werner Van den Bergh



FIETSTOCHT - Vorige donderdag vond er in Leuven een originele fietsmanifestatie plaats tegen het nieuwe dekreet van onderwijsminister Coens. Er is immers nog steeds niet tegemoetgekomen aan de eisen van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. Loko eist meer studentenspraak en een gelijk inschrijvingsgeld voor alle studenten. Verder verzet men zich tegen de gedeeltelijke forfaitaire betoelaging van universiteiten – wat numerus clausus in de hand werkt – en tegen universitaire expansie zonder voorafgaandelijk onderzoek naar het democratiserend effect van regionale uitbreiding. Ook aan andere universiteiten en instellingen voor Hoger Onderwijs blijft men nog steeds op zijn honger zitten. Toch werd er beslist om af te zien van een geplande nationale betoging – die ondertussen trouwens afgelast werd nadat ook Gent afhaakte.

Op de nationale overlegorganen liet de Leuvense delegatie een maand geleden weten dat het nog wel regionale acties op het getouw wilde zetten, maar niet zou deelnemen aan een nationale betoging. Daarvoor waren een aantal redenen. Rektor Dillemans had in een onderhoud met de Leuvense studentenvertegenwoordigers gevraagd niet meer nationaal te betogen. Dat zou in de kaart spelen van de Antwerpse universiteiten die volgens Dillemans lobbyen om het dekreet in laatste instantie meer in hun voordeel om te buigen.

Bovendien was in het verleden gebleken dat de mobilisatiekracht van de Holtstudenten die van de universiteiten sterk overtrof. Op de nationale manifestatie in december hadden de Holtstudenten door hun indrukwekkende aanwezigheid de eisen van de universiteitsstudenten overschaduwed. Men was bang dat hetzelfde scenario zich zou herhalen bij een nieuwe

nationale betoging.

Donderdag bleek dat het inderdaad fout zit met de mobilisatiekracht tegen het dekreet. Er was een fietsmanifestatie gepland die van het centrum naar de Overleele en kampus Arenberg leidde en via de ring terug naar de Oude Markt. Ondanks het schitterende voorjaarsweer – ideaal fietsweer – was de opkomst bescheiden. Nauwelijks zestig studenten vonden het de moeite waard om in een ludieke actie hun stem te laten horen. De ontgoochelde deelnemers werden gelukkig beloofd met een mooie gezondheidsstrip, waarbij ze op de steun van de in verhouding massaal opgekomen politie, BOB en rijkswacht konden rekenen om toch nog een respectabele kolonne te vormen.

Het is nu aan de beleidsverantwoordelijken van Loko en aan alle kringvertegenwoordigers om een sluitende verklaring te geven voor de falende mobilisatie. Tenslotte kwamen in november nog 4000 mensen op straat rond dezelfde actiepunten. Onvermijdelijk ligt de aktiebereidheid van studenten die de eksamen in de verte zien opdoemen een stuk lager dan bij het begin van het academiejaar. Ongetwijfeld hebben de aanhoudende veranderingen aan de dekreettekst zoveel verwarring gebracht in een toch al technisch dossier dat veel studenten het allang niet meer proberen bij te houden. Maar de echte reden moet gezocht worden bij de informatiedoorstroming en sensibilisering via de presidia naar de studenten toe. Daarvoor is voldoende dossierkennis en overtuigingskracht nodig bij elke individuele kringafvaardigde. Nu het onderlinge gekraak binnen de studentenkeutel wat geluwd is, is het de hoogste tijd om daar opnieuw aandacht aan te besteden. (SW)
(foto Hielke Grootendorst)

"Sabena kan beter verdwijnen"

zei J.L. Dehaene ons

(Gui Polspoel en Ivan Heylen)

De psychiaterszoon die tieke benoemingen, on- en jezuïetencollege, sprak over Sabena, files, treinen met bar en hostessen, poli- en hostessen, poli-

ENGELINGEN IN DE REGERING
nog veel meer. Pas na twee uur praten was hij murw en gaf de méns zich bloot.

LEES EN BELIEF
WAT WIJ BELIEVEN.
+ 48 BLZ. TV

Kringverkiezingen in Politika

Pepsi op de fles en ingeblikt

Traditioneel verlopen kringverkiezingen in Politika, de kring van de studenten Sociale Wetenschappen, eerder rustig. De voorbije jaren was de grootste zorg vooral het behalen van het kworum van 27%. Drie jaar geleden moesten de verkiezingen omwille van een te klein aantal geldige stemmen zwaar worden overgedaan. Uiteindelijk wonnaar was toen een ploeg die pas in de tweede ronde opkwam: het Koeweitbeest. Twee jaar geleden voerde Runia een kleinschalige campagne waarvan de sponsorgelden naar het Foster Parents Plan gingen. Ook de Els'Angels hielden vorig jaar bewust een sobere verkiezingsstrijd. Wat trouwens niet zo moeilijk was: buiten de traditionele lolploegen dienden zich geen tegenstanders aan.

Dit jaar kwam er duidelijk een breuk in de soberheid. Niet alleen overtrof het aantal lol- en andere ploegen, al dan niet ingeschreven op de kieslijst, het aantal van de vorige jaren samen. Er werd ook voor het eerst sinds de heugenis van de gemiddelde sociale wetenschapper intensief, bijna verbeten, campagne gevoerd. KaDe, een van de betrokken ploegen, gaf een rake typering van de koerswijziging: "De fakulteit sociale wetenschappen groeit langzaam uit tot een grote fakulteit; het wordt tijd dat wij ons aanpassen aan die realiteit."

De oorzaak van de verbeten campagne lag echter vooral in een geschil tussen het kafee en de kring van dit jaar. Masschelein, voorzitter van de Raad voor Studentenvoorzieningen, bepaalde het afgelopen jaar dat de werking van een fakbar ondergeschikt moet zijn aan die van de kring om in een huis van de KU Leuven door te kunnen gaan. Hierdoor ontstonden een aantal problemen tussen kring en kafee. Op het moment van Masscheleins beslissing werd het huis in de Tienestraat immers gehuurd door de vzw van het kafee.

Merknaam

De kring moest in de toekomst dus zelf het huis beheeren. De kringcoördinatoren eisten trouwens meteen meer inspraak en controle op de activiteiten van het kafee. Het kafee zag hierin een bedreiging voor zijn autonomie en wees de bemoeienissen resoluut van de hand. Hierop ontstond een polemiek over de verhouding tussen kring en kafee. Het hele geschil lag mede aan de basis van de twee grootste ploegen bij de verkiezingen: Pepsi, met duidelijke banden met het kafee (alhoewel niet de kafeeploeg) en Stempel, met banden met de huidige kring (alhoewel niet de kringploeg). Pittig detail: in hun programma stelden beide ploegen dezelfde oplossing voor de problematische verhouding kring-kafee voorop. Die zou onder andere inhouden dat er een nieuwe functie gekreëerd wordt: een kafeekoördinator, alias 'kafeepresses'.

De ploeg die het eerst met zijn verkiezingscampagne startte was Pepsi, een afkorting voor 'Politika's Eerste Praesidium voor Samenwerking en Innovatie'. Na een klacht bij de kiesverantwoordelijke werd de naam Politika omwille van het verband met de naam van de eigenlijke kring vervangen door Programma. Wat nog steeds Pepsi oplevert, natuurlijk. De overduidelijke link tussen de merknaam en de ploeg geeft de teneur van hun ganse verkiezingsprogramma weer. Tot de pepsi-ploeg op de proppen kwam, is pol en sok bespaard gebieden van gesponsorde leute in de verkiezingsprogramma's, en kwam het inhoudelijke op de eerste plaats. In die zin heeft de ploeg pepsi aan het imago van de kringwerking dan ook niet veel goeds bijgebracht. Het was trouwens de eerste keer in het Leuvense dat een ploeg een merknaam droeg. Veel meer dan een paar gratis vaten en wat bliken pepsi schijnt die band echter niet opgebracht te hebben.

Galabal

Pepsi opteerde voor een praesidium met een 'open structuur'. Wat dit concreet betekent werd geheim gehouden tot op het verkiezingsdebat. De beslissing over belangrijke zaken zou door een kernpraesidium van welgeteld acht mensen gebeuren, al werd die kern

later op het debat uitgebreid tot de verantwoordelijken van de werkgroepen. Wat als 'belangrijke zaken' aanzien worden, bleef tot op het einde een duistere zaak. Zeker is dat studenten over kringstandpunten voor de raden wel stemrecht zouden hebben. Voor de rest kunnen zij hun mening geven op een tweeweekelijkse vergadering en in een klachtentrommel, maar niet meestemen. Van open structuur gesproken.

Reden voor deze ommezwaai van kring naar praesidium was het streven naar meer efficiëntie. Pepsi streefde trouwens over het algemeen naar een meer professionele aanpak. In dit kader kon ook hun zoeken naar contacten met de bedrijfswereld en de pers en naar sponsoring voor de activiteiten gezien worden. Het kwam er volgens de Pepsi-ploeg vooral op aan de juiste mensen in de juiste bedrijven te kennen.

Het kon trouwens niet op met innovatie voor het Pepsi-team. De kandidaturen werden getraakteerd op een heuse videoklip, alle pol- en sokkers op een blik cola en een paar gratis vaten. Als bijzonder innovierend konden het vissen op de Noordzee, een pol en sok vademekum, een welkomstkonzert voor de eerstejaars, een paar kantussen, de *peeling* naar de interesse voor een galabal en het oprichten van een kursusdienst gezien worden. "Er is heel wat misgelopen bij Acco dit jaar. Onze studenten zullen wel varen bij een kursusdienst. Een kring meer of minder bij Acco kan niet zo erg zijn."

Kadeekes

Stempel daarentegen wou de kringstructuur en de 'basisdemocratie' zoals die nu bestaan behouden, "ook al gaat dit ten koste van de nodige efficiëntie." Stempel koos voor een kleinschalige maar informatieve campagne. Alhoewel het de bedoeling was om vooral de strijd vooral inhoudelijk te voeren, bleek de problematiek rond de structuur van het kafee en de manier van werken hiervoor te hoog te zitten en kwam men, zeker op het debat, niet verder dan formeel gepalaver.

Stempel opteerde voor de al bestaande 50%-regel: wie op de helft van de kringvergaderingen aanwezig is geweest, heeft stemrecht. Ook Stempel wou het commerciële niet uit het oog verliezen in haar verkiezingscampagne, maar weigerde om hiervan het belangrijkste punt te maken. Opmerkelijk is de grote vertegenwoordiging van eerste kanners in de ploeg: niet minder dan 33 vrijwilligers. Pepsi rekruteerde dan weer vooral uit eerste en tweede licentie.

Een bewust andere strijd werd gevoerd door KaDe, een letterwoord voor Karel Dobbelaere (dekaan van sociale wetenschappen), Kafee Detergent en Kring Alternatieve Doppers. Belangrijkste aktiepunt van KaDe was de aanleg

van zandbakken vóór de auditoria. Verder wou KaDe enkele vernieuwingen zoals een doop, een galabal en een kantus. De ploeg trok zich echter voortijdig uit de strijd terug en riep haar aanhangers op te stemmen voor de ploeg die het nauwst bij haar werking aansloot: Stempel. KaDe geloofde immers niet in kafeetheorieën. Deze terugtrekking werd echter niet door alle KaDe'ers onderschreven. Een minderheid wou de strijd tot het bittere einde doorvoeren.

Lolitika

Het ware alternatief werd geboden door de one-woman-ploeg Hildegard. Zij koos resoluut voor het 'zij-spoor'. In

haar programma ijverde zij voor een beter leefmilieu, het gebruik van kringlooppapier en een speeltuin bij de zandbakken. Hildegard wierp zich op als het ultieme waarheidskriterium. "Ik ben niet het absolute waarheidskriterium. Dit zou betekenen dat iedereen mij moet volgen. Het ultieme waarheidskriterium geeft aan dat zij die in het land der twijfelenden verkeren, mij mogen volgen." Hildegard gaf welgeteld 130,5 frank uit aan verkiezingspropaganda.

Naast het streven naar een wetenschappelijk verantwoorde vrouwelijke touch aan de fakulteit Sociale Wetenschappen, waren er nog een aantal merkwaardige initiatieven. Ieder sociaal wetenschapper kreeg twee lollies in de brievenbus. "De kringverkiezingen zijn immers geen lolletje", volgens Lolitika. Uit het niets doken ook affiches van de SAB op, de sociologische afscheidingsbeweging.

Er heerste voorbij donderdag, de dag waarop gestemd moest worden, dan ook heel wat animositeit op de kampus. Het kworum van 318 stemmen werd zonder moeite gehaald: in totaal werden er 532

stemmen geteld. Hiervan waren er 9 ongeldig, 49 voor Hildegard, 224 (42%) voor Pepsi en 250 (47%) voor Stempel. Stempel haalde dus een nipte overwinning. Hildegard voerde hoedanook de goedkoopste campagne: zij betaalde slechts 2,5 frank per stem. De prijs van de andere stemmen werd niet bekend gemaakt.

Ria Vandermaesen

KRING VERKIEZINGEN



Wij probeerden Bjorn Vanhese (Pepsi) te contacteren voor een reactie. Hij was echter op het CVP-jongerenkongres. De overtollige bliktjes verpansen. (foto Hielke Grootendorst)

'Wanted' wint verkiezingen in Medika

De dokters houden het kalm

De voorbije week hadden praesidiumverkiezingen plaats in Medika, de kring van de studenten geneeskunde. Frappant aan deze verkiezingen is dat, terwijl Medika toch een van de meestbevolkte kringen is, slechts één enkele ploeg zich verkiesbaar stelde. Dit getuigt ontgensprekelijk van 'een gemodelijke, soms zelfs gezapige sfeer binnen geneeskunde', maar misschien ook van een tekort aan mensen die zich engageren binnen de kringwerking. Een ander opvallend kenmerk van de verkiezingen was dat ze niet gepaard gingen met spektakulaire stunts en zeeën van gratis bier - zoals dat in de andere grote kringen meestal wel het geval is. Ze waren dus perfect aangepast aan de modale geneeskundestudent.

'Wanted' - zo heet de ploeg die preskandidaat Rik Willems rond zich vormde - is een mengeling van 'nieuwe gezichten' en anciens. Ze vatte de week zondagavond al aan met een gezellige receptie in Doc's Bar. Maandagmorgen werd er vanaf half acht een uitgebreid ontbijt aan de leslokken aangeboden. Zoets is niet waanzinnig origineel, maar het valt wel steeds in de smaak. Het feit dat er koffie was alleen al, kwam voor velen als een aangename verrassing. Dinsdagavond was er een 'filmjes-met-popcorn'-avond in de fakbar en woensdag vond er daar een western-avond plaats. Tussendoor was er nog een speciale maaltijd voorzien in Alma Gasthuisberg.

Vampier

Zo'n aanpak is inderdaad niet groots, en heeft niets weg van het blitse en plat-commerciële circus waar andere grote kringen een patent op lijken te hebben. 'Wanted' zegt hierover in haar

ken met de steun van het praesidium. Bovendien besteedt Medika traditioneel veel aandacht aan de inhoud van hun eigen opleiding. Niet minder dan drie werkgroepen (stages, Erasmus, kurrikula) houden zich bezig met de inhoud van de geneeskunde-studie zelf. Toch hebben we de indruk dat toch niet alle activiteiten voor 'de' geneeskundestudent zijn. De Ruslandreis - iets wat ze bij het VTK reeds jaren organiseren - zal tegen 'een haalbare prijs' van 25.000 frank aangeboden worden. Voor een Ruslandreis zal dat bedrag waarschijnlijk niet bijzonder hoog liggen, maar wij twijfelen er toch aan of dit een reis wordt 'naar iberdeurs', zoals dat heet. En om nog even te muggezziten: een enkel programmapunt uit het al bij al sobere verkiezingsprogramma leek bla-bla ("terwijl ook een aantal nieuwe akties op het programma staan, maar die blijven voorlopig top-secret").

Donderdag brachten de studenten in een over het algemeen ongeïnteresseerde stemming hun stem uit. Dit gebrek aan interesse is ook de verklaring voor het feit dat een ploeg nooit op voorhand honderd procent zeker is dat ze verkozen zal worden, ook al is er geen andere ploeg kandidaat. Zo kreeg de ploeg van vorig jaar (Medika's Totale Vooruitgang) slechts nipt de helft van de stemmen achter zich. Wanted haalde het uiteindelijk ook, met 88,6% van de uitgebrachte stemmen. Het aantal stembusgangers liep dit jaar met 50 eenheden omhoog (een schatting van preses Poelaert) tot 760 van de 1400 stemgerechtigden. Daarbij horen niet de studenten van derde doktoraat, die her en der te lande stage lopen. 'Wanted' is daarmee ruimschoots verkozen. Medika gaat op het eerste zicht een jaar in 'als een ander'. Dat staat voor een vrij degelijke kringwerking zonder al te veel kapsones. Men kan zo'n vooruitzicht 'saa' noemen, maar dat hoeft echt niet.

Walter Pauli
Raf Van Reusel

KRING VERKIEZINGEN

Onthullingen van een Mossad-katsa

Het web van de Mossad

Kort geleden verscheen bij de Standaard Uitgeverij 'Het web van de Mossad', de vertaling van 'By way of Deception', het verhaal van een vroegere geheim agent van de Israëlische inlichtingendienst Mossad. Het boek deed bij zijn verschijning heel wat stof opwaaien. De Israëlische regering trachtte de verspreiding ervan in Amerika en Canada te voorkomen omdat het de nationale veiligheid in gevaar zou brengen. Beter reclame was natuurlijk ondenkbaar. Maar ook hier wordt het boek met meer dan gewone belangstelling gelezen. België schijnt immers een niet onbelangrijke rol te spelen in het Europese Mossad-netwerk. Brussel herbergt het hoofdbureau van de Mossad in Europa.

Victor Ostrovsky werd in 1949 in Canada geboren als zoon van een Israëlische moeder en een Canadese Jood. Hij verhuisde al jong naar Israël, na de scheiding van zijn ouders. Ostrovsky blonk uit in het leger, en werd op zijn achttiende de jongste officier van Israël. Na zijn drie jaar durende diensttijd verliet hij Israël opnieuw en woonde vijf jaar lang in Edmonton. Hij was dus niet in het land tijdens de Yom Kippooroorlog, en vond als overtuigd zionist dat hij iets goed te maken had voor zijn land toen hij in 1977 terugkeerde naar Israël. Hij besloot dan ook opnieuw dienst te nemen in het leger, ditmaal bij de marine. Daar werd hij eind april 1979 door de Mossad gerekruteerd.

Detektive

Ostrovsky doorliep de drie jaar durende zware opleiding met succes en bleef tot maart 1986 bij de Mossad in dienst. Toen werd hij er naar eigen zeggen 'in geluid' door tegenstanders binnen de dienst zelf. Men zou informatie van hem bij de uitvoering van een operatie moedwillig genegeerd hebben, en hem daarna als zondebok voor de mislukking doen opdraaien. Ostrovsky had allang grote vraagtekens bij het opzet en de werking van de Mossad, een inlichtingendienst die zonder enige democratische controle in heel de wereld opereert, betrokken is bij wapen- en drughandel, het vredesproces in het Midden-Oosten saboteert en in alles wat ze doet over lijken gaat. Hij had zich door zijn houding dan ook een aantal belangrijke vijanden gemaakt, die hem liever kwijt dan rijk waren.

Toen men hem uit de dienst werkte is Ostrovsky hals over kop het land

tijdens haar operaties iedereen op die in de weg loopt.

Ostrovsky is slechts een aantal jaren in actieve dienst geweest bij de Mossad. Toch kent hij details over massa's operaties en schandalen waarbij hijzelf niet betrokken was. Over die operaties werd uitgebreid les gegeven tijdens de opleiding, en bovendien had hij als katsa (Mossad-officier belast met de werving van buitenlandse 'agenten' of informanten) al vanaf een bepaald stadium tijdens de opleiding vrijwel volledige toegang tot de computerbestanden van de inlichtingendienst. De Mossad is immers een eliteclub en jonge rekruten beschouwen het als een grote erger uitverkoren te worden door de beste en machtigste inlichtingendienst ter wereld. De trouw aan de Mossad is dan ook evident, temeer daar de agenten hun kennis en contacten in financiële, drug- en wapenmilieus regelmatig voor eigen nut kunnen gebruiken.

Bovendien is de kans op lekken binnen de Mossad veel kleiner dan bij buitenlandse diensten: 'Het Instituut' (de letterlijke betekenis van Mossad) is immers verwonderlijk genoeg bijzonder klein. Naast een beperkt aantal andere inlichtingendiensten en kommando's telt de Mossad bijvoorbeeld in haar Tsomet-afdeling slechts een 35-tal katsa's over heel de wereld. De CIA en KGB hebben er duizenden op de loonlijst staan. De Mossad kan overal ter wereld rekenen op de hulp van *saganim*, vrijwillige joodse medewerkers die informatie doorspelen, zorgen voor schuilplaatsen of geld, of als contactpersoon optreden. In het totaal - omkadering inbegrepen - zou de Mossad niet meer dan 1200 mensen tellen. Aangenomen wordt dat 250.000 mensen over heel de wereld voor de KGB werken.

De taak van een katsa bestaat erin agenten te werven. Dat betekent dat men mensen die in het bezit zijn van informatie aan het praten moet krijgen. Aan de hand van die informatie wordt het buitenlandse en defensiebeleid van Israël bijgestuurd. Zo ging aan het veelbesproken Israëlisch bombardement op een Iraakse kerncentrale een delicate Mossad-operatie vooraf die door Ostrovsky gedetailleerd wordt weergegeven. Zelden weet een agent dat hij door de



Mossad 'geworven' is: men betaalt iemand om zogezegd informatie voor een of ander bedrijf te verzamelen, nadat men een vertrouwensrelatie met de agent heeft opgebouwd. Wetenschappers, gewone arbeiders in een fabriek of in een haven kunnen zo waardevolle informatie aan de Mossad doorspelen, zonder te weten vanwaar het geld komt dat ze maandelijks ontvangen. Anderen probeert men 'direct' te werven. Wie weigert teken vaak zijn eigen doodvonnis. Een ander veel gebruikt middel is chantage. Vooral het seksleven van potentiële agenten wordt van wel erg nabij gevolgd en als het kan op beeld vastgelegd.

Uit heel het boek komt de Mossad naar voren als de machtigste en meest efficiënte geheime dienst ter wereld. Het opleidingscentrum in Tel Aviv (officieel het buitenverblijf van de premier) wordt trouwens om de haverklap bezocht door teams uit de hele wereld. Ooit oefenden in hetzelfde trainingskamp tegelijkertijd een Sri Lankese anti-terreurafdeling en een afdeling van de Tamil Tigjers. Ze kruisten elkaar bij het joggen, maar wisten niet wie ze tegenover zich hadden.

Shatila

De Mossad houdt de CIA regelmatig voor het lapje door halve of verkeerde informatie door te geven. Zij ontsnappen aan elke controle en slagen erin zelfs de binnenlandse politiek van Israël te sturen. Bovendien weet de Mossad die media te manipuleren - daarvoor hebben ze zelfs een dienst. Maar de politieke macht van de Mossad gaat verder dan de eigen grenzen: zij waren verantwoordelijk voor het uitlekken van gesprekken tussen de vroegere zwarte Amerikaanse ambassadeur bij de VN en een PLO-vertegenwoordiger. Young moest aftreden, het vredesproces in het Midden-Oosten werd gekompromiteerd en de relaties tussen de joodse en de zwarte gemeenschappen in de VS werden ernstig vertroebeld.

Het voornaamste streven van de Mossad schijnt trouwens te zijn dat vrede in het Midden-Oosten ten allen prijze moet vermeden worden. Na de

slachtpartij in het Palestijnse vluchtelingkamp van Shatila door de Libanese Strijdkrachten van Elias Hobeika, ondersteund door Israëlische tanks en mortiervuur, besloot Reagan in 1981 samen met Fransen en Italianen een vredesmacht naar Beiroet te sturen. Bij twee zelfmoordaanslagen in één nacht kwamen 241 Amerikaanse mariniers en 58 Franse para's om het leven. De Mossad was van de plannen voor de aanslag op de hoogte, kende merendeels de aanpak van de bomwagens, maar vertikte het die informatie aan de Amerikanen door te geven.

Officieel

Ostrovsky schreef zijn boek naar eigen zeggen uit ontgoocheling en afkeer: "Ik leg hiermee mijn leven in de waagschaal uit liefde voor een vrij en rechtvaardig Israël en ik kan degene, die het hebben bestaan de zionistische droom te laten verworden tot de nachtmerrie die hij tegenwoordig is, recht in de ogen kijken. (...) De Mossad (...) heeft de natie eigenmachtig op een koers gebracht die regelrecht tot oorlog leidt." Dat de Mossad elke poging tot democratische controle, waar Ostrovsky op aanstuurt, saboteert en rijk en machtig genoeg is om daarin te slagen bleek nog eens uit de simpele poging van een Mossad-agent om de hele oplage van het boek te kopen.

De onthullingen van de Mossad-katsa laten je tenslotte met een prangende vraag aarzelen: sommige operaties die hij beschrijft zijn een regelrecht herschrijven van de officiële geschiedschrijving van het Midden-Oosten. Je vraagt je af wat er van de officiële versie van nog recentere gebeurtenissen in de regio zou overblijven, als het boek wat later was geschreven.

Stef Wauters

'Het web van de Mossad, onthullingen van een Israëlisch geheim agent' van Ostrovsky en Hoy is een uitgave van de Standaard Uitgeverij. De paperback telt 366 pagina's, met een verklarende woordenlijst en drie appendices en kost 595 frank.

Acco

De toekomstige pressen en kursusverantwoordelijken worden door Acco uitgenodigd voor een gesprek over de werking van het distributiesysteem van de Acco-kursussen. Om meer te weten te komen kan je contact opnemen met Edith Carbonex, ☎29.11.00 toestel 15. Het gesprek heeft plaats op donderdag 21 maart vanaf 12.00 u in de Mycene (Muntstraat, eten voorzien). Best vooraf reserveren.

Thuislozen

Voor jongeren die hun jeugd in een opvanghuis doorgebracht hebben is zelfstandig gaan wonen geen sinecure. Ze hebben vaak alle contact met hun familie verloren en moeten nog beginnen aan de uitbouw van een netwerk van vrienden en kennissen. Daarom worden ze ook thuislozen genoemd. In

Leuven wordt hun integratie in de maatschappij bevorderd door het Dienst- en ontmoetingscentrum DOC. Ze kunnen er tegen een zacht prijsje douchen, wassen, strijken, telefoneren, een tas koffie of een warme maaltijd gebruiken. De *doccers* bieden hen gratis administratieve of juridische hulp aan en helpen zoeken naar werk en woonst.

DOC zoekt vrijwilligers voor haar werking. Er zijn mensen nodig voor praktische taken: de algemene coördinatie, de dienstverlening, het organiseren van sport en ontspanningsactiviteiten en de inrichting van lokalen. Naast het praktische werk staan de vrijwilligers ook in voor de contacten met de gasten. Het is immers erg belangrijk dat er ook 'niet-gasten' aanwezig zijn in het centrum.

Wie meer inlichtingen wil over de werking van DOC en de taken van de vrijwilligers kan terecht bij Anita Croes, ☎ 016/23.54.36. Vrijstelling van stempeelcontrole is in elk geval mogelijk.



Vrijheid, da's een echte droom. Maar je moet wel financieel onafhankelijk zijn. Je moet dus een bankrekening hebben waarmee je je geld kunt beheeren zoals je het zelf wilt.

Zo'n rekening hebben ze bij de ASLK: de Club 001-Rekening voor 16-24 jarigen. Een volwas-

sen zichtrekening met alles erop en eraan. Van je elektronische pas op Teles, Bancontact en Mister Cash tot cheques. Je kunt zelfs "in het rood" gaan of er een internationale betaalkaart aan verbinden.

Meer nog: met je Club 001-Rekening heb je ook nog eens

recht op een superrendabele spaarrekening en héél soepele kredietformules. Waarmee je handig je studies kunt financieren.

Kortom, 'tis nu hét moment om je volledig vrij te verklaren.

CLUB 001-REKENING VOOR 16-24 JARIGEN. ASLK

advertentie

Jan De Vuyst over CaTo, zijn CampusToneel

"Toneel is geen poppenkast"

Jan De Vuyst is als directeur van de Dienst voor Studentenvoorzieningen een belangrijke schakel tussen academische overheid en personeel en de studenten. Wie de laatste jaren in een presidium gezeten heeft, kent hem als bondgenoot, verdediger van studentenbelangen. Minder bekend is hij onder het pseudoniem Johan Albalonga, toneelschrijver en bezieler van het jonge 'CampusToneel' aan de KUL. Op 21 maart wordt in de Grote Aula zijn nieuwe stuk 'De Golem' opgevoerd, over een vrouw die een kunstmens tot leven wekt en hem tracht op te voeden tot de ideale man. Het belooft verrassend te worden, een beetje controversieel zelfs, want de schrijver noemt het 'postmodern'. Voor volgend jaar plant het CampusToneel drie eigen creaties. Een opgetogen De Vuyst over zijn geesteskind.

«Campustoneel is vrij toevallig ontstaan. Van kindsben af ben ik met toneel bezig geweest als acteur bij liefhebberskringen in Antwerpen, om de eenvoudige reden dat mijn moeder beroepsactrice is. Na mijn doktoraat ben ik terug met toneel begonnen omgaan. Toen ik aan een manuscript over Gandhi aan het werken was, moest ik naar een congres in Denemarken. Herman Torfs, de directeur van de dienst Informatie en Onthaal, zag mij er in het vliegtuig aan bezig. We hebben er toen over gesproken dat er aan de unief vier koren en drie orkesten zijn, maar op het gebied van toneel alleen maar een verleden met het 'Leuven Studententoneel' van Joos Florquin. Er is natuurlijk wel het receptief werk van het Stuc, en af en toe een productie van het Stuc en theaterwetenschappen, maar daar ligt de klemtou op de opleiding.»

«Ik wilde een actieve vereniging waarin de barrières tussen de geleidingen doorbroken werden. Ik heb zelf zo'n barrière ondervonden toen ik aan eerst aanwezig assistent overging naar het administratief personeel op studentenvoorzieningen. Sommigen op de faculteit vonden dat een degradatie, hoewel ik dat niet zo beleef. Ook de afstand tussen studenten en personeel vind ik een jammere zaak. Daarom wilde ik een vereniging waarin proffen, assistenten, administratief personeel en studenten samen hun hobby beoefenen. De moeilijkheid ligt bij het academisch en het wetenschappelijk personeel. Er is een structureel contact met professor Verbeek van theaterwetenschap en in onze raad van bestuur zit ook Shakespearerkenner Guido Latré, maar toch blijft het moeilijk om het AP en het WP te begeesteren.»

Veto: *Julie hebben nu reeds twee producties op het actief. Hoe was de respons?*

De Vuyst: «Gandhi heeft veel sympathie losgeweekt. We hebben een nominatie gekregen in de Frans Cools wedstrijd, wat betekent dat we bij de vijf beste Vlaamse toneelstukken geselecteerd werden. Voor een eerste productie is dat een succes. Aulularia heeft dan weer tegenstrijdige reacties opgeroepen. Er zijn een aantal mensen die over de keuze van Plautus gediskussieerd hebben. Het stuk was wel gedurd, maar regisseur Peter Rouffaer heeft daar erg knappe dingen mee gedaan. Hij heeft vooral geprobeerd om een heel stuk techniek over te brengen op een vrij jonge cast van vooral studenten. In zijn inscenering heeft hij bijvoorbeeld een huiskond in een erg vleselijk pak gestoken met een enorme penis. Het was wat gewaagd misschien, maar het akteren van Roeland Van Dijk, een student, vond men geweldig.»

Veto: *U noemt Peter Rouffaer als regisseur. Is er aan de KUL wel voldoende basis om een professionele regisseur te verantwoorden?*

De Vuyst: «Er is meer interesse dan er mogelijkheden zijn. We gaan volgend jaar drie producties brengen met in totaal dertig acteurs. Er zijn veel mensen die willen akteren, het probleem is vooral de technische ploeg. De mensen die de dekors bouwen en instaan voor de technische begeleiding zijn zwaar belast. Dat probleem van infrastructuur houdt ons momenteel tegen. Mochten we daarvoor meer vrijwilligers vinden, dan

zouden we veel meer aankunnen. Financieel hebben we niet veel zorgen. Een deel van de 50.000 frank die we van de cultuurcommissie voor onze eerste productie hebben gekregen, hebben we weer kunnen investeren omdat 'Gandhi' opgebracht heeft. We werken ook heel sober. Het decor voor 'De Golem' is heel eenvoudig gehouden.»

Veto: *Om financiële of om artistieke redenen?*

De Vuyst: «Je mag zeker je broek niet scheuren aan een dure productie, maar het heeft toch vooral te maken met mijn opvatting over wat toneel moet zijn. Toneel moet geen poppenkast zijn. Ik geloof dat we terug moeten naar een decor dat suggereert, associatief werkt, en dat ook de soberheid van het akteren tegenwoordig weerspiegelt.»

Frankenstein

Veto: *Uw opvatting over toneel treedt wel uitgesproken op de voorgrond in dit nieuwe stuk. U slaat resoluut de postmoderne richting in.*

De Vuyst: «Het is de bedoeling om een toneelconcept waarin ik geloof op de planken te brengen. De discussie rond postmodernisme is hevig. De meeste mensen vinden het een modisch woord, trendy, passé al. Ik geloof echter dat het in het toneel nooit een kans gekregen heeft. Men zou een soort teksttheater moeten kunnen brengen dat associatief werkt, waar je een aantal ideeën en literatuurfragmenten naast elkaar kan brengen om een nieuw volume te creëren, een nieuwe gedachte. Ik heb geprobeerd dat in verband met de kunstmens te doen.»

«In het kunstmensgegeven zitten een aantal basisboodschappen. In de eerste plaats de verwaandheid van de mens om de schepping te kunnen overdoen. Er zijn associaties met het scheppingsverhaal die misschien een aantal mensen kunnen shockeren als ze zich niet realiseren dat het juist de bedoeling is om die verwaandheid op het toneel aan te klagen. Een ander thema dat er duidelijk inzit is de relatie tussen leraar en leerling. Ik ben pedagoog van opleiding en kan dat niet wegsteeken in dit stuk. Er zitten dan ook een aantal opvattingen in

verweven over wat lesgeven is. Kan men iemand opvoeden tot de ideale man? Moet je het stuur aan de leerling overlaten? Opvoeden is volgens mij mensen zelf hun koers laten bepalen. Die discussie is zeker in een universitaire context heel belangrijk, maar ze wordt te weinig gevoerd. Vandaar dat ik ze ook in het stuk ingewerkt heb.»

«Er zijn nog andere thema's, zoals de man-vrouw, moeder-zoon relatie. De pretentie van de man bijvoorbeeld. Op een bepaald moment is er discussie over de bronnen van het kunstmensverhaal, en dan blijkt dat het allemaal mannenverhalen zijn. Een uitzondering is er, 'Frankenstein' van Mary Shelley, de vrouw van de beroemde dichter Shelley. Er zit toch wel wat emancipatiegoed in het stuk. Het is heel kompleks, in de zin dat er een ruim veld van inhouden en literatuurfragmenten wordt aangeboden.»

Veto: *De drie wetten van de robotika, die als spil werken in het stuk, kan je zien als een verbod aan de robot, de dienende mens, om te revolteren. Als je die konventie uit de science fiction gaat herschrijven, neem je daar dan een kritische afstand van?*

De Vuyst: «De wetten van de robotika zijn ingebracht in het stuk om aan te tonen dat ze nonsens zijn. Wanneer de maakster van de Golem de wetten aan een uitschakelaar naar gelang het haar past, ontstaat er een gewetensconflict. Dat is een van de thema's uit het stuk: je kan het niet veroorloven om met een geweten te spelen. Men moet een geweten zichzelf laten vormen. Dat heeft weer te maken met opvattingen over wat opvoeding is. Je moet het stuur in handen laten van degene die opgevoed wordt.»

«Uiteindelijk mislopen die wetten. De

Golem komt tot het besluit dat al de verhalen over de kunstmens hem niets wezenlijks bijbrengen. Het enige wat telt is zijn eigen evolutie. Inhoudelijk is er een vernauwing naar het punt in het stuk waarop de drie einds starten. De vraag wordt dan gesteld: wat is uw naam, en dat is een symbolische discussie over zijn persoon. Hij heeft een naam gekregen, Adam, maar hij revolteert daartegen, hij wil zichzelf een naam geven.»

Living

Veto: *Zit dat postmoderne uit de tekst ook in het akteren?*

De Vuyst: «De manier van akteren in het theater is meestal niet postmodern. Modernisme was in het theater het rauwe, echte theater. Akteren moest autentiek zijn, het moest vanuit de buik komen. In het postmodernisme heeft men terug geprobeerd om aan die directheid de techniek toe te voegen van de grote theaterperiode van rond de eeuwwisseling. In een postmodern theaterstuk is er daarom, naast een veld van verschillende teksten, ook een patchwork van stijlen die verwijzen naar de techniek van het akteren. We gaan dan ook proberen om in het stuk verschillende stijlen te integreren, en ik denk dat het publiek het daar heel moeilijk zal mee hebben. De mensen zullen van hen een beetje op het andere gezet worden.»

Veto: *In welke mate wordt het publiek gestuurd? Wordt er door de acteurs op de konventies van het akteren gewezen?*

De Vuyst: «Het publiek moet het zelf zien. Ik vind het vooral belangrijk dat het publiek voelt en denkt, terwijl het in het modernisme de acteur was die autentiek moest zijn. De zin die men tegenwoordig gebruikt is: het moet werken. Als je verwaandheid wilt overbrengen bij het publiek, dan moet je ervoor zorgen dat die verwaandheid overkomt, dat het publiek zich misschien gaat kwaad maken op die twee personages. Dat is eigenlijk wat er zou moeten gebeuren. Het publiek moet de konven-

ties zien, er zijn acteurs aan het werk, maar ze moeten ook opgevoerd worden door wat er gebeurt. Die betrokkenheid en de band met het modernisme gaan dikwijls verloren in het hedendaags experimenteel theater. Wij spelen in de Grote Aula omdat je daar dicht bij de mensen kan optreden. In het stuk achtervolgt de Golem de demurg en hij raakt daarbij het publiek aan.»

Veto: *Met zoveel nadruk op het inleven van het publiek dreigt je wel te vervallen in belerend en moraliserend taal.*

De Vuyst: «Het stuk is niet bedoeld als belerend, maar ik vrees dat het een beetje mijn pedagogentrekje is. Ik kan me niet ontdoen van een boodschap. Heel wat theater is trouwens belerend. Ik kom uit een periode van maatschappijkritisch, belerend toneel, met de 'Mistero Buffo' als het grote voorbeeld. Je moet over een toneelstuk kunnen discussiëren. Als je iemand uit zijn kot en van de weg wregkijkt, moet die er ook een paar dagen over kunnen nadenken.»

Veto: *Dat wordt ook in de hand gewerkt doordat het stuk een open einde heeft.*

De Vuyst: «Als je denkt aan de relatie tussen een kunstmens en zijn schepper, dan liggen een aantal cindes voor de hand. De schepper kan plannen maken om haar schepping te niet te doen of ze kunnen verliefd worden op mekaar. Er zijn nog andere mogelijkheden. Wat ik wil aantonen in het stuk is dat dat eigenlijk geen belang heeft. Er worden drie einds gespeeld: de eerste keer zeer ernstig, alsof het effectief zo in het stuk moet; de tweede keer wordt er ironie aan toegevoegd, om te zeggen dat het ook zo zou kunnen; en de derde keer wordt het zelfs geridiculiseerd, wordt er aan het publiek gevraagd of ze zich nog afvragen hoe het afliep. Een verhaal moet niet per se een slot hebben. Mijn bedoeling is niet om een netjes afgerond verhaal te brengen, het gaat om de thema's.»

Koen Hendrickx

CaTo brengt 'De Golem', geschreven en geregisseerd door Jan De Vuyst op 21 maart in de Grote Aula.



(foto Hielke Groenendorst)

KORTGELEZEN

In Campuskant nummer 3 van 21 februari 1991 stond een interview afgedrukt met een zekere Gilbert Van Aelst, die zopas doktor in de kriminologie werd met een proefschrift over ekshibitionisme. Het is zonder twijfel één van de schitterendste interviews die ooit gemaakt zijn. Spijtig genoeg heeft de auteur, in al zijn bescheidenheid, zijn bijdrage niet willen onderkennen. In de plaats staat er een zwart vierkantje. Toch zou het zonde zijn alleen om die reden sommige passages te onthouden aan de weinigen die het interview niet gelezen hebben.

C.K.: *U koos resoluut voor een fenomenologisch historisch-hermeneutische visie?*

G.V.A.: «Zeker. Waar de analyse van de beoordelingsdocumenten van justitiële functionarissen over "betrapte" exhibitionisten ons figuurlijk in de steek laat, komt de existentiële wetenschap ons ter hulp. In haar zoeken naar de waarheid is ze betekenisvoller dan de "feitelijke" waarheid uit de "dode" papieren...»

Resoluut kozen we voor een fenomenologisch historisch-hermeneutische visie (onze kursive)

ring) om kritisch vragen te stellen over de zelfdefinitie en getuigenissen van betrokkenen. Dit wil zeggen dat we het verhaal van de betrokkenen en hun intenties toetsen aan het streven naar een zelfverwerkelijking die in dat verhaal zijn weg zoekt.»

Tot zover deze passage. We zouden die Gilbert Van Aelst graag eens ontmoeten. Tot nog toe is hij alleen naar psycholoog, seksuoloog en kriminoloog. Maar volgend jaar lezen we weer over hem in de Campuskant. Want dan is Gilbert promovende in de Woordenkramerij, meer bepaald in het ekshibitionistisch taalgebruik, op een proefschrift met de titel: «De ontmenselijking van het wetenschappelijk discours als hermeneutisch middel tot auto-realisatie van de seksuoloog». Van Aelst zal daarbij, met de hulp van de Campuskant, als volgt tewerk gaan. Voorerst worden, vanuit het zelfbeschikkingrecht van de dader, dat een bepaalde koeksistentiewijze inhoudt die door de bredere ekshiberende omgeving niet erkend wordt, enkele werkvervalsingen en reaktiestrategieën met betrekking tot de depenalisering van de

seksuoloog gedefinieerd. Vervolgens gaat men over tot een analyse van de al dan niet bestaande agogische wegen tot interactief respect van de aktor en zijn omgeving, teneinde tot een stapsgewijs begrip te komen van het recidivistisch mentaal ekshibitionisme. Tenslotte wordt geprobeerd om, na de ervaring van de zin van de zinloosheid als pathologisch fenomeen te hebben doorgond, enkele scheidslijnen te trekken tussen de delikten van maskuliene en feminie geregiereerde gevallen en dit aan de hand van een intentionele diagnostiek en klassifikatie van het ekshibeergedrag.

Men moet uiteindelijk wel rekening houden met het feit dat bij de nagestreefde demarginalisering van de aktor, diens autonomie en bevinging centraal moeten blijven staan. Anders zou een fundamentele progressie van het linguïstisch socio-erotisch wel eens gehinbeerd kunnen worden wegens de mystificatie van de voortdurende spanning in de bekeken-woorden-en-bekijkverhouding, die namelijk essentieel is voor een humaniserende ontmoeting.

(DB)

Kommerciële films in het Stuc

Uit de supermarktsfeer

Het gebeurt niet vaak, maar af en toe waagt het Stuc zich toch op de glibberige paden van de commerciële massakonsumptie. Vooral op het vlak van de film lijkt het cultureel centrum niet verlegen te zitten voor een kaskraker meer of minder, al is dat natuurlijk nooit een doel op zich. Integendeel, meestal komt er een uitgebreide motivatie aan te pas, die soms veel weg heeft van een apologetisch pleidooi tot het modale Stuc-publiek; de films zijn ondergewaardeerd, ze zijn een hommage aan een miskend cineast, ze worden belicht in een kontekst die verrassend nieuwe betekenissen genereert. Veelbelovend lijken niettemin vier commerciële films die het Stuc voor volgende week programmeerde rond het thema 'Mutatis Mutandis, het hyperventilerende Lichaam'. Herman Asselberghs, hoofdredakteur van 'Andere Sinema' en redakteur van De Standaard, maakte de selectie en geeft de nodige uitleg.

Vorig jaar pakte het Stuc reeds uit met een serie commerciële films, in het kader van het thema 'ongewaardeerde commerciële film'. Het Stuc vroeg toen aan een aantal gezaghebbende filmcritici het film voor te stellen die naar hun gevoel onterecht gelooft was. De films die het Stuc dit jaar programmeert kan je moeilijk vanuit die optiek belichten. 'Good Fellas', 'Robocop', 'Predator' en 'The Fly' werden, volgens Asselberghs, in de internationale filmers wel degelijk naar waarde geschat en waren bovendien commerciële successen. Wat de films echter interessant maakt in de ogen van de programmatoren, zijn niet zozeer hun filmische kwaliteiten, maar meer de manier waarop ze met menselijke lichamen omspringen.

derstelt immers beweging in een ruimte, en het is juist die ruimte die steeds tekend is in de films. De geprogrammeerde films spelen zich dan ook af in verschillende ruimtes. In 'Predator' is dat een jungle, een klaustrofobische omgeving, waarbinnen de spierbundels van Schwarzenegger sterk afsteken tegen het monster dat hij bevecht. Dat monster komt van een andere planeet, en heeft geen lichaam maar een immateriële structuur die alle vormen kan aannemen. In 'Robocop' krijg je dan weer een post-apokalyptische setting, waarin een ander soort lichaam functioneert, namelijk een robot met een menselijk geheugen. Belangrijk is daar de strijd van het menselijk geheugen met zijn eigen lichaam. In 'The Fly' heb je nog een heel ander soort ruimte. Het is de ruimte van

onpersoonlijke laboratoria en pakhuisen, waarin dit keer een echte mutant - een soort half-vlieg - groeit.

De films in de reeks worden telkens voorafgegaan door een inleidende videotape, een soort compilatie van betekenisvolle fragmenten, "waarin je kan zien wat er vandaag allemaal gebeurt met het lichaam in de commerciële film. Vaak gebeuren die dingen in films die het cinefiele publiek nog niet eens gaat bekijken. Ik denk aan films met Sylvester Stallone, Jean-Claude Van Damme, en al die spierbundels. Het leek



Werner Van den Bergh

me wel nuttig daar betekenisvolle scènes uit te lichten, zodat je je niet door al die slechte films moet worstelen.

Platform

Op dinsdag 19 maart houdt Herman Asselberghs om 19.30 u. een lezing in het Stuc. Aan de hand van de film 'Good Fellas', Martin Scorsese's cynische portret van de maffia wereld, maar tegelijkertijd ook van onze maatschappij, bespreekt Asselberghs kort zijn ideeën over snelheid, lichaam en geweld in de moderne commerciële film.

De lezing en de begeleidende video, in combinatie met een aantal nauwkeurig geselecteerde films, moeten het publiek ertoe aanzetten het genre van de commerciële film op een andere, minder oppervlakkige manier te bekijken. Het Stuc verricht daarin bijzonder nuttig werk, al stellen wij ons de vraag of die kijkhouding niet a priori aanwezig zou moeten zijn, commerciële film of niet. Asselberghs beaamt dat, maar wijst erop dat "voor een publiek dat valt op een ander type films het Stuc een goed platform vormt, omdat commerciële films daar uit een groot aanbod gelicht worden. Er wordt dus met andere woorden op voorhand een selectie gemaakt, door programmatoren, en niet door het publiek. Je moet in het commerciële circuit enorm veel films bekijken om daarin te goede van de slechte te kunnen onderscheiden. Ik kan mij best voorstellen dat het gemiddelde publiek niet zo veel tijd besteedt in de filmzaal. Daarom is het handig dat je in zo iets als het Stuc uit die grote stroom films een aantal daarvan terug kunt bekijken, zonder dat dat moet gebeuren in de supermarkt-sfeer van de Kinepolis-zaal."

Vriendschap en Gelijkheid

Deze week zaterdag (23 maart) wordt in Brussel voor de tweede maal de 'Optocht voor Vriendschap en Gelijkheid' gehouden. Net als vorig jaar vindt hij plaats in het kader van de, door de Verenigde Naties ingestelde, internationale dag tegen racisme en diskriminatie (21 maart).

Studenten Tegen Racisme-Leuven roept op om deel te nemen aan deze optocht. Zaterdagmiddag neemt men om 13.26 u in Leuven de trein naar Brussel. De belangrijkste eisen zijn gelijkheid en anti-racisme. Konkreet wordt dit vertaald in bijvoorbeeld de vraag tot oprichting van een Centrum voor Etnische Gelijkheid. Op die manier kan het werk dat nu door het Koninklijk Commissariaat voor Migrantenbeleid wordt verricht blijvend worden verdergezet.

Bovendien wordt ook gevraagd om meer aandacht te besteden aan gelijke rechten voor migrantenjongeren in het onderwijs. Ook onze universiteit en de Leuvense hogescholen moeten proberen om overeenkomstig hun opleidende bedoelingen onze kennis van andere culturen en de migranten te vergroten.

Tweede optocht voor Vriendschap en Gelijkheid. Barramarkt, aan het Zuidstation. Zaterdag 23 maart 14.30 u.

Hollywood

"De programmatie", zegt Asselberghs, "vloei eigenlijk voort uit de serie 'Body in Extremis', die het Stuc enkele maanden geleden organiseerde. Dat was een programma, samengesteld in Engeland, waarin vooral kortfilms uit de jaren '60 en '70 werden getoond die handelden over de bevrijding van het lichaam en het doorbreken van taboes, vooral in verband met de seksualiteit. Dirk De Wit, ikzelf, en ik denk ook de meeste toeschouwers, waren daar niet echt tevreden over. Het gaat nu immers niet langer om het doorbreken van taboes; we gaan gewoon op een heel andere manier met het lichaam om. In de commerciële film lijkt mij een akkurater beeld geschetst te worden van de problematiek van het lichaam."

Het commerciële, of het populaire tout court, vervult met andere woorden een belangrijke functie als drager van stereotypen en waarden die onderhuids leven in een maatschappij, en kan daardoor in zekere zin ook gelden als barometer van een specifieke tijdgeest. "Commerciële films zijn met een groot budget gemaakt, in grote studio's in Hollywood. Het is niet toevallig dat de tematiek van het lichaam erin zit, omdat die studio's bewust inspelen op tendenzen die merkbaar zijn in andere films, op de tv, in de maatschappij. De commerciële film is misschien zowel spiegel van wat er gebeurt, als een motor voor wat gebeuren zal. Een heel moeilijke relatie."

Het gaat Asselberghs dus niet zozeer om de cineasten of de akteerprestaties, maar wel om wat er in de films met het lichaam gebeurt. Typisch voor de hedendaagse commerciële film is de diskrepantie tussen het lichaam en de omgeving waarin het zich voortbeweegt. "Er wordt geschopt, gestampt, geschoten, het lichaam wordt vaak volledig uiteengerukt. Wat mij opviel, en mij niet alleen, is dat die films verschrikkelijk snel zijn: heel snel gemonteerd, vaak weinig aandacht voor het opbouwen van een verhaal en karakters. Het gaat gewoon om de impact van beelden. De invloed van de tv zal daar wellicht niet vreemd aan zijn. Nu lijkt het wel alsof de lichamen in de films niet bestand zijn tegen de snelheid van de film; dat die daardoor juist uiteengerukt worden, dat die daar vaak ook weerstand aan bieden. Vandaar wellicht ook al dat geweld."

Naast het lichaam bekleedt dus ook de omgeving een belangrijke plaats in vele commerciële films. Snelheid veron-

De Martins Trilogie

De liefde in bewegingen

Bert Van Gorp en Carine Peeters hebben nu ook het derde deel van hun danstrilogie voltooid. Vanaf dinsdag spelen ze de drie stukken samen in de Vlamingenstraat: de twee bekende, en het nieuwe, als sluitstuk. Met deze Stuc-productie bewijzen Peeters en Van Gorp opnieuw hoeveel talent ze in huis hebben. Dat is in de eerste plaats veel ironische *spirit*, sterk dans- en akteerwerk en feeling voor een uitgebalanceerde voorstelling.

De eerste twee delen van de productie zijn al bij het publiek bekend. Deze stukken, *Gertrud en James* en *Mister en Misses Martin*, worden nu zonder wijzigingen heromem. Ze zijn nog altijd erg prettig om te zien of opnieuw te zien. De jonge *Gertrud en James* kennen elkaar nog niet lang. Het jeugdige, verliefde stel flirt en speelt. Woorden gebruiken ze niet, maar hun blikken en gelaatsuitdrukkingen spreken boekdelen. Oogcontact, vluchtige aanrakingen, voorzichtige kusjes: de geliefden verkennen mekaar. De twee zitten mekaar ook de hele tijd letterlijk en figuurlijk achterna. Peeters en Van Gorp tonen zulke stereotypen van verliefdheid echter vooral om ze te doorprikken. "We willen gangbare beelden aanhalen, bespelen en afstoten", aldus de auteurs. Markant is bijvoorbeeld hoe het stukje met de zwakke (steeds flauwvallende) vrouw en de sterke, steunende man wordt herhaald, versneld, geridiculiseerd. Het herhalen en versnellen van een beweging is trouwens een vaak voorkomend procédé in de voorstelling. Nu eens brengt het een zekere uitgelatenheid in het akteerwerk, op andere momenten wordt het juist gebruikt om een opklimmende spanning te suggereren.

Na een korte kostuumwisseling veranderen *Gertrud en James* dan in het pasgetrouwde stel *Mister en Misses Martin*. Net als in het eerste deel is het dansen hier speels en vol humor. In elk bedrijf (als dat woord hier tenminste op zijn plaats is) zit trouwens wel minstens één passage die beklift, die esthetische

ontroering opwekt; iets dat niet gezegd kan worden van veel andere dansvoorstellingen. Zo'n prachtmoment in het tweede deel is bijvoorbeeld de scène waarin de acteurs plots een ruiker bloemen verorberen.

Delen een en twee van de trilogie zijn op zich niet veranderd, maar ze krijgen natuurlijk een iets andere, rijkere betekenis nu er een derde en laatste deel is toegevoegd. Het is dan ook erg boeiend om te zien op welke manier deel drie bij de rest aansluit. Het is van de andere delen gescheiden door een pauze, waarin een groot aantal accessoires worden toegevoegd. Die accessoires op zich zijn al opvallend. De eerste twee delen zijn merkbaar sober: in *Gertrud en James* is het enige attribuut een metronoom, die bovendien nog wordt weggestampd. De kapstok die naast de dansvloer staat, wordt pas functioneel bij de overgang naar *Mister en Misses Martin* (de kostuums zijn er aan opgehangen). In dit

tweede deel worden bovendien een rode loper en een ruiker bloemen gebruikt.

Tegelijk met die toename van het aantal accessoires, neemt ook langzaam het danskarakter van de voorstelling af. Er wordt meer gestapt en gelopen, er zijn minder dansbewegingen. Die trend wordt voortgezet in het derde deel. De evolutie naar akteren gaat zelfs zo ver dat de acteurs/dansers op een bepaald moment praten, alhoewel we dat geen echte conversatie kunnen noemen. Een ander verschil met de vorige delen is dat de acteurs nu het volledige speelvlak gebruiken. Duidt dit een grotere verwijdering aan tussen de hoofdpersonages? Zoals vaak bij dans is het antwoord zeker niet eenduidig: verschillende toeschouwers kunnen elk wel een aantal interpretaties geven. Maar bij *De Martins Trilogie* krijg je nooit het gevoel dat de danstekst onverstaanbaar zou zijn.

Het thema in het derde deel lijkt, duidelijker nog dan in de vorige 'bedrij-

ven', het aantrekken en afstoten tussen geliefden (ook hier weer letterlijk en figuurlijk). Verleiding en geilheid gaan lang niet altijd samen; interpretaties van gevoelens blijken dikwijls projecties te zijn. In dit deel, bij de oudere Martins, is ook de dreiging en de inperking die koppels voor mekaar kunnen betekenen bij momenten veel sterker aanvoelbaar.

Daarmee is de trilogie vervolledigd in meer dan een betekenis van het woord. Tematisch gezien zijn alle stadia van een relatie behandeld: prille liefde, het pasgetrouwd paar en het ouder wordende koppel. De trilogie is ook volledig in die zin dat de evolutie van dansen naar akteren voltooid is. Sommigen gewagen in die zin zelfs eens van de geboorte van een nieuw genre, om te verwijzen naar de unieke versmelting van akteren en dansen. Uniek is in ieder geval ook de speciale vermenging van humor en dans: de ironie van Peeters en Van Gorp is onweerstaanbaar. *De Martins Trilogie* is een mooie, boeiende en prettige dansvoorstelling geworden. Het stuk verveelt geen seconde. Schitterende vondsten, mooi danswerk, heerlijke ironie én een goed te volgen, boeiende tematiek; kortom, meer is er niet nodig om een toeschouwer voldaan naar huis te sturen.

Jan Bosteels



Verleiding en geilheid gaan niet altijd samen. Een beetje geweld kan wonderen doen.

(foto Wilfried Poelmans).

Jos Smets over het Midden-Oosten

Oliedollars en nationalisme

Wie meer wil weten over de recente ontwikkelingen in het Midden-Oosten, is niet langer aangewezen op radio, televisie of geschreven pers. Ook de boekenmarkt biedt tegenwoordig een ruime keuze aan werken met zowel 'up-to-date'- als achtergrondinformatie. Eén van deze boeken is 'Ruw en geraffineerd' door Jos Smets, uitgegeven bij Kritak in de reeks 'Het gewicht van de tijd'. Dat Smets schrijft met kennis van zaken, kan niet ontkend worden. Van 1984 tot 1989 concentreerde hij zich als redakteur van het maandblad 'Wereldwijd' op de problematiek in het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Sedert 1989 werkt hij als free-lance journalist voor onder andere 'De Morgen' en als BRT-radiokorrespondent in Kaïro, van waaruit hij ook de Tweede Golfoorlog volgde voor de BRT-televisie.

Uit zijn jarenlange studie van de Midden-Oostenproblematiek trekt Smets twee besluiten, die tevens de rode draad in zijn boek uitmaken. Zo is er zijn overtuiging dat niet zozeer de islam, maar vooral het Arabisch nationalisme centraal stond in de Tweede Golfoorlog. Voorts stelt hij dat veel problemen in de regio hun wortels hebben in het verleden en dat de Westerse landen - met als koploper de Verenigde Staten - hierbij een grote verantwoordelijkheid dragen. Om dit aan te tonen, graaft Smets in de geschiedenis van verscheidene Midden-Oosten-staten, wijst hij op parallellen, legt verbanden en verbaast met ontuchterend feitenmateriaal.

Religie

Sedert de jaren '80 wordt het gezicht van het Midden-Oosten in de Westerse media bepaald door de Iraanse islamitische revolutie. Men verliest echter vaak uit het oog dat het Midden-Oosten - en zelfs de Arabische Unie - geen monolithisch blok is, maar heel verschillende volkeren, culturen, en zelfs godsdiensten herbergt. Vooral bij verscheidene religieuze minderheidsgroepen groeide de interesse voor bepaalde politieke ideeën die losstonden van de islam. Zo resulteert de Ba'ath-ideologie - de heersende ideologie in Syrië en Irak - uit de samenwerking van een moslim en een Grieks-orthodoxe kristen. Deze leer wil de eenheid van de Arabische natie bevorderen en de scheiding van Staat en godsdienst bedingen.

In Israël onderscheiden we een omge-

keerde evolutie. Hoewel Ben Goerion in 1948 pleitte voor een sekuliere staat Israël, lijkt de invloed van de religie op het staatsbestel er tegenwoordig erg groot. De verantwoordelijkheid voor deze evolutie ligt vooral bij de twee grootste partijen, de Arbeiderspartij en de Likood, die ruime toegevingen deden aan de religieuze partijen om hen op die manier tot deelname aan een regeringskoalitie te bewegen. De huidige regering Shamir is hierin het verst gegaan: in Shamirs regeringskoalitie zetelen drie religieuze partijen naast drie extreem-rechte partijen die ultranationalisme vermengen met religieuze symboliek. Deze gevaarlijke vermenging van religie en Staat is natuurlijk het duidelijkst in de zogenaamde 'islamitische republieken', zoals Soedan en Iran, waar de 'sharia', de islamitische wet, het rechtsbestel bepaalt.

Saoedi-Arabië

Deze sharia is ook van toepassing in Saoedi-Arabië, de bondgenoot-bij-uitstek van de Amerikanen in de Tweede Golfoorlog. Hoewel de buitenlandse politiek van Saoedi-Arabië reeds langer pro-Amerikaans is - getuige daarvan onder andere de geheime financiële steun die de Saoedi's op Amerikaanse vraag aan de Nicaraguane contra's verschaften -, laat het regime voorts weinig Westerse invloeden toe. Niet enkel het Westerse rechtsbestel wordt geweerd, ook van een democratische staatsvorm is in de verste verte geen sprake. Voorts maakte Saoedi-Arabië

zich onlangs schuldig aan ernstige schendingen van de mensenrechten: Amnesty International stelde vast dat honderden Jemenitische gastarbeiders werden mishandeld en gemarteld omdat hun geboorteland in het Golfkonflikt wel de invasie van Koeweit veroordeelde, maar verder elke mogelijke militaire operatie tegen Irak afwees.

Dit alles lijkt de Westerse landen onverschillig te laten, sterker nog, Saoedi-Arabië wordt zeker na deze Tweede Golfoorlog naar voren geschoven als een voorbeeld voor de rest van het Arabische continent. Deze situatie illustreert de dubbele moraal van het Westen en doet Smets besluiten dat 'de merkwaardige situatie is ontstaan dat een feodaal en fundamentalistisch gestructureerd koninkrijk bepaalt wie de goeden en wie de slechten zijn in de regio.' (p.17).

Globaal

Niet enkel Saoedi-Arabië, ook de twee andere grote Westerse vrienden, Turkije en Israël, worden onder de loep genomen. Deze laatste staat wordt vaak vernoemd als 'de enige democratie in het Midden-Oosten'. De democratische houding van Israël geldt echter enkel binnen de strikte grenzen van het land zelf. In de vier Bezette Gebieden - de Westelijke Jordaanoever, de Gazastrook, de Golanhoogvlakte en Oost-Jeruzalem - heerst een militair bestuur en is een democratische besluitvorming verlat.

Turkije bezet niet enkel Noord-Cyprus, het onderdrukt ook al jarenlang de Koerdische en Armeense minderheden die op haar grondgebied wonen. Het Westen belooft bescherming en een zekere soevereiniteit aan deze bevolkingsgroepen, maar loste haar belofes niet in. Als verklaring hiervoor stelt Smets: 'Turkije is een NAVO-land, dat bovendien grenst aan de Sovjetunie. Deze strategisch belangrijke NAVO-partner mocht uitsluitend met fluweelen handschoenen aangepakt worden. En als de Turkse autoriteiten eisten dat er over de Koerden en de Armeniërs zou gezeggen worden, dan gebeurde dat ook.' (p.26). Het Koerdische probleem



Vooran links: Jos Smets in Caïro (te herkennen aan de ontembare blonde haren). Op de achtergrond zijn stream-of-consciousness. (foto archief)

moet volgens Smets aan bod komen op een Internationale Vredeskongressie over het Midden-Oosten, waar eveneens het Libanese probleem, het Palestijns vraagstuk en de bezetting van Noord-Cyprus op de agenda moeten staan. Het gaat hier immers om problemen die een globale aanpak vereisen, daar ze zeer nauw met elkaar verweven zijn.

Structuur

Het bovenstaande is slechts een greep uit de door Smets behandelde materie. De auteur besteedt hiernaast uitgebreid aandacht aan de houding van de Jorandaanse koning Hoessein in het voorbije Golfkonflikt, aan de economische liberaliseringspolitiek van Egypte en aan de aarzende pogingen tot democratisering in een aantal staten uit de regio.

'Ruw en geraffineerd' brengt een breed en genuanceerd beeld van de Midden-Oostenproblematiek. Boeiend is ook dat Smets personen uit de regio zelf aan het woord laat, zoals een Egyptische kineast, een Syrische ambtenaar en de Palestijnse terrorist Nasser El-Said. Deze tegengestelde verpen geven totaal nieuw licht op de hele problematiek, daar zij allen representanten lijken van de visie die Smets aan de lezer wil overbrengen. Wel brengen zij een aantal interessante nuances aan in Smets' verhaal.

Jammer is dat de commerciële eis om 'Ruw en geraffineerd' zo snel mogelijk op de markt te brengen, de structuur ervan blijkbaar parten gespeeld heeft.

Het boek heeft veel weg van een 'stream-of-consciousness', een gedachtenstroom, en het tussenvoegen van zeven titeljes heeft daar weinig aan kunnen veranderen. Ook het ontbreken van een landkaart en van voldoende uitleg bij een groot aantal begrippen, mogen we waarschijnlijk toeschrijven aan tijdgebrek. Zij zouden zeker hun nut bewijzen bij het lezen van Smets' onoverzichtelijke, maar erg boeiende en genuanceerde werk.

Agna Smisdom

Jos Smets, 'Ruw en geraffineerd. Het einde van de oude orde in het Midden-Oosten', Kritak, Het gewicht van de tijd, 81 pag., 295 frank. Naar aanleiding van het verschijnen van het boek geeft Sus Van Elen (redacteur Knack) op dinsdag 19/3 om 20.30 u. een lezing in het Oratorienhof, Mechelsestraat 111.

Hulp

Het JAC (Jongeren Advies Centrum) richt zich niet enkel tot studenten, maar biedt hulp aan alle jongeren tussen 13 en 25 jaar. Zij werken gratis en anoniem. Naast opvang in ernstige crisissituaties zoals ongewenste zwangerschap of problemen thuis, geeft het JAC ook informatie rond bijvoorbeeld seksualiteit en werkloosheid, en verleent advies bij juridische moeilijkheden. Jaarlijks kloppen ongeveer 1500 jongeren bij het JAC aan voor hulp, en nog eens zo'n groep voor informatie. Wie wil meewerken met de *jac*ers, kan terecht in de Amerikalaan 3.

Heropbouw door boekenschenking

ROMANIA'S ROEMENOMANIA HOUDT HUIS AAN KUL

Duit - Het rommelt nog steeds in Roemenië. Na het opblazen van de diktatuur van Ceausescu, ging het Front voor Nationale Redding resoluut met de plak zwaaien. Gevolg is dat de verwachte verbetering van de levensstandaard er niet gekomen is en er opnieuw ontevredenheid ontstaat bij het volk. Ondanks de buitenlandse hulp heerst er nog steeds hongersnood en op geneeskundig vlak staat Roemenië nog miljeuver achter. Ook wat transportmogelijkheden en wegenaanleg betreft moet er nog veel gebeuren. De industriële activiteit is praktisch nihil, al is er op dit vlak een kleine vooruitgang waarnaarbaar. De toekomst ziet er dus alleshalve rooskleurig uit en externe hulpverlening is nog steeds erg welkom.

Op 18 december 1990 organiseerde Romania een eerste Roemeense avond met medewerking van Adoptie Dorpen Roemenië (ADR) Herent. Bedoeling was de studenten te sensibiliseren voor de Roemeense kwestie en een culturele uitwisseling te bevorderen. Inge Vandewalle (ADR Herent) en Valeria Masalar gaven, aan de hand van een twintigtal dia's, toelichting over de levenswijze op het platteland en vergeleken de huidige situatie met de waantstanden van voor en vlak na de revolutie. Daaruit werd duidelijk dat er eigenlijk nog maar weinig veranderd is.

De schaarse aanwezigen waren zeer entoesiast en besloten om zelf een hulpactie op te starten onder de vorm van een boekenschenking. Het bewind van Ceausescu sloeg immers grote gaten in het nationale boekenpatrimonium. Een aantal faculteiten werden toen zonder meer afgeschaft en de overeenkomstige bibliotheken werden niet meer aangevuld. Aan de universiteit van Sibiu bijvoorbeeld doekte de diktator de fakulteit Letteren en Wijsbegeerte zonder meer op. Romania ging aankloppen bij Acco, waar men prompt vier dozen vooral eksakt-wetenschappelijke werken voor een gunstrijke kon lospeuteren.

In de Centrale Bibliotheek wou men ook wel zijn duit in het zakje doen, als absoluut verzekerd kon worden dat de boeken hun bestemming zouden bereiken. Uiteindelijk schonk de bib zeven dozen met vooral letterkundige boeken, die oorspronkelijk bestemd waren voor Boekarest. De elf dozen reisden mee met een konvooi van de stad Leuven naar Sibiu. Leuven nam het dorp Christian onder zijn hoede, maar heeft daarnaast ook

intense contacten met de universiteit van Sibiu zelf. Dit impliceert dat de heropbouw van de universiteit materieel gesteund wordt door Leuven en dat de Roemenen kunnen profiteren van de wetenschappelijke kennis van de KUL.

In die kontekst wordt er momenteel in Letteren en Wijsbegeerte trouwens gewerkt aan een 'Centrum voor Roemeense studies'. Het Leuvense centrum zou moeten fungeren als draaischijf van een internationaal net van docenten en onderzoekers in België, Frankrijk, Italië en Roemenië. De aandacht zou vooral gaan naar de studie van de Roemeense cultuur, godsdienst en economie. Op lange termijn wordt bovendien gedacht aan het inrichten van een cursus Roemeens en het geven van een wetenschappelijk tijdschrift.

Ondanks de geringe opkomst op 18 december organiseert Romania dinsdag haar tweede Roemeense avond. Eén van de gasten is Hugo Vermeersch (ADR Herent) die reeds verschillende keren in contact kwam met de Roemeense mentaliteit en cultuur. Hij bekomentarieert een dertigtal dia's die hij tijdens zijn drie verblijven in Roemenië na de val van Ceausescu heeft gemaakt. Hij zal ook de werking van ADR toelichten, meer specifiek die van ADR Herent zelf. Dan volgt een getuigenis van twee Roemenen die de revolutie zagen groeien en meemaakten. Zij zullen het vooral hebben over de tegenstelling tussen de Conducator en het volk, die uitmondde in de revolutie van december 1989. Hun relaas wordt aangevuld met een schets van de historische achtergronden door een Roemeense student die al anderhalf jaar in België verblijft, maar toch nog vaste contacten heeft met zijn vaderland.

De laatste maanden zorgden de persberichten over de situatie van de Roemeense weeshuizen voor veel ophof. Weeskinderen werden per vier in 'traliebedden' gestopt, krijgen slechts de hoogstnodzakelijke verzorging en moeten geregeld een paar 'maaltijden' overslaan. ADR is ter plaatse gaan kijken en heeft deze mensonwaardige levensomstandigheden vastgelegd op een eksklusief videofilmje dat deze avond vertoond zal worden. (FD)

Dinsdag 19 maart 91, 20.00 u in MSI 03.18. Gratis toegang. ADR Herent, Gemeenteplein 26, 1730 Assse 02/452.47.57.



Leer typen in twee dagen

Deze unieke audio-visuele cursus gaat door in Leuven en Diest. We bieden hem tijdelijk aan voor slechts 2000 frank. Dit nieuwe systeem werd uitgetest door 40 studenten. Daarvan bereikten er 39 het testdoel in 10 uur of minder.

Uitgebreid demonstratiepakket gratis beschikbaar (waarborg 100 fr.)

De cursus gaat door te LEUVEN - Brusselse straat 51A (016)23.05.56 (tot 21 uur) DIEST - K. Albertstr. 33 (013)31.40.61 (tot 19 uur)

U leest het juist: op 10 uur, gespreid over 2 of 3 dagen leert U perfect blind typen (26 letters + hoofdletters + leestekens)

- met leerdoelgarantie
- 3 gratis proeflessen

Doe vandaag nog Uw gratis proeflessen en morgen typert U zelf brieven en papieren.



advertentie

Met een wat slappe boodschap aan de bevolking

De brochures rond migranten bloeien

Recente studies wijzen uit dat vele vormen van racisme en vreemdelingenhaat berusten op misverstanden en op een gebrek aan informatie. Terwijl Johan Verminnen zijn klaagzang voor Fatima van de daken schreeuwde, trachten het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en het Commissariaat voor Migranteneleide de burgerbevolking, en vooral de jeugd, via informatieve brochures nog maar eens wat tolerantie bij te brengen. Het gaat om twee recente publicaties waarin getracht wordt de bestaande vooroordelen over migranten te weerleggen. De brochure van het Koninklijk Commissariaat is tevens een pleidooi voor een multi-etnische samenleving waarin alle facetten van de vreemdelingenproblematiek uitgebreid worden behandeld.

Beide publicaties richten zich voornamelijk tot scholieren, jeugdbewegingen en tot wie werkzaam is in het welzijns-werk. Die van de Vlaamse Gemeenschap staat tevens ter beschikking van de lokale besturen. De brochure van het Koninklijk Commissariaat heeft niet de pretentie van wetenschappelijk te zijn. Ze is bedoeld om jongeren in te lichten over de herkomst, de cultuur en de godsdienst van migrantenjongeren, ervan uitgaande dat kennis leidt tot tolerantie. De aandacht gaat vooral uit naar de Turkse en Marokkaanse gemeenschappen in ons land omdat deze bevolkingsgroepen het ergst met racisme en vooroordelen worden gekonfronteerd.

Een eerste hoofdstuk schetst kort een aantal belangrijke geschiedkundige ont-

wikkelingen die aanleiding gaven tot migraties en het ontstaan van racisme. Als grote zondebok wordt de kolonisatie genoemd. De overzeese veroveringen hebben bij de blanke beschavingen een intens superioriteitsgevoel doen ontstaan met daartuit voortvloeiend het racisme. Men rechtvaardigde de plundertochten met de argumenten dat men anders zelf zijn machtspositie zou verliezen en dat de overzeese volkeren barbaarse wilden waren die dringend nood aan beschaving hadden. De plaatselijke bevolking diende als goedgekeerde werkracht. Omdat er al spoedig werknemers tekort waren werden de kusten van Afrika afgeschuimd op zoek naar zwarte slaven. Zwarten waren immers sterk en konden veel werk verzetten. Het ontstaan van het racisme wordt in de brochure dus

voornamelijk verbonden met de opkomst van het kolonialisme. Als legitimatie van een systematische vorm van uitbuiting had het racisme hierbij voornamelijk een economische functie en niet zozeer een ideologische. Hierbij wordt wel vergeten dat het racisme zo oud is als de mensheid zelf.

Vervolgens schetst de brochure het verloop van de migraties in België. Een aanval op de inkonsequente politiek van de Belgische regering wordt daarbij niet geschuwd. In 1964, een periode van economische bloei, werd in Turkije en Noord-Afrika de brochure 'Vivre et travailler en Belgique' verspreid waarin België werd voorgesteld als een paradijselijk land. Opvallend was dat het gezinsleven in België sterk werd aangemoedigd. Men was voorstander van gezinsemigratie, want velen waren van mening dat vreemdelingen niet enkel om economische maar tevens om demografische redenen moesten worden aange-trokken, om de veroudering van de bevolking tegen te gaan. Deze politiek staat sterk in contrast met de overgang naar een totale immigratiestop in 1974, die trouwens nu nog steeds van kracht is. De voormalige aantrekkingspolitiek van de Belgische regering maakt meteen ook het verwijt naar de migranten toe, dat ze hier vaak met zeer grote gezinnen wonen volkomen onterecht.

Straatlawaaï

Na een overzicht van het aantal vreemdelingen en Belgen in ons land, waarbij gekonstateerd wordt dat 'het migrantenprobleem' overroepen wordt, volgen een aantal levensverhalen van migranten met de bedoeling aan te tonen dat de levensstijlen van migranten zeer uiteenlopend zijn en dat men hen dus niet allemaal over dezelfde kam mag scheren. Er zijn er zelfs die werken en



Een migrantenbrochure die zelfs door de allerjongsten geapprecieerd wordt. (Foto Archief).

gestudeerd hebben. Bijzonder ontroerend is wel dat in een aantal gesprekken met migrantenjongeren naar het einde toe gevraagd wordt naar een 'boodschap voor de medemens'.

Echte sensibiliserend werkt de brochure echter pas wanneer een inventaris gemaakt wordt van alle factoren die het leven van de migranten bemoeilijken. Wat huisvesting betreft zijn er zeer weinig migranten die een woning in eigendom hebben. Bovendien gaat het vaak om een woonst die onvoldoende is aangepast aan de gezinssituatie. De leerprogramma's van het onderwijs zijn vaak te weinig in overeenstemming met de leefwereld van migrantenkinderen. Daarbij komt dat deze kinderen thuis niet voldoende gesteund worden in hun leerprestaties. Inzake vrijetijdsbesteding worden migrantenjongeren al te zeer aan hun lot overgelaten zodat ze vaak de straat op moeten en 'op het slechte pad geraken'. Maar zoals er vooroordelen bestaan over de migranten, bestaat ook het gevaar dat de kliechee over hun weinig benijdenswaardige positie een eigen leven gaan leiden.

De behandeling van de vluchtelingen-kwestie blijft beperkt tot een interview met Verhaegen, diensthoofd van de sociale dienst van het Klein Kasteeltje, met een politieke vluchteling en met een opvanggezin. Verhaegen schetst een overdreven positief beeld van de levensomstandigheden in het Kasteeltje. Ook hij wil op het einde van het interview een boodschap aan de Belgische bevolking kwijt.

Om het geheel wat leuk te maken hebben de brochuremakers een heuse zelftest ingelast. Helaas zijn de situaties waar de jongeren geacht worden zich in te leven zo stereotiep, dat ze hier wel serieus naast hun doel schieten: 'Veronderstel dat je de vader van een leuke dochter van 18 bent. Op de kampus leert ze een Chinees kennen. Zijn naam is Yang (stel je voor). Ze worden smoorverliefd op elkaar en het wordt een paar. Hoe zou jij reageren?'

Denkwerk

Het opzet van de brochure is op zich zeer interessant, maar door de jarenlange verwaarlozing van de problematiek en het daaruit voortvloeiend gebrek aan publicaties, wordt hier een teveel aan informatie samengebond. Sommige tematieken worden nauwelijks aangeraakt terwijl andere weer veel te theoretisch worden uitgewerkt. Zo is er een puur encyclopedisch gedeelte waarin begrippen als racisme, xenofobie en etnocentrisme

worden behandeld. Het begrip etnocentrisme wordt niet eens verklaard. Men gaat ervan uit dat een etnocentrische houding in een multiculturele samenleving in wording niet langer opgaat, maar om deze opvatting te legitimeren wordt enkel een geschiedenis geschetst van de ontwikkeling van de nationale staten. Aan het eind van de brochure worden de belangrijkste religieuze feesten van het Jodendom en van de Islam vermeld, naast een indrukwekkend aantal nuttige adressen van migrantenwerkingen.

De brochure van de Vlaamse Gemeenschap, een uitgave van de Administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, tracht twintig koerante vooroordelen over migranten te weerleggen. 'Met wetenschappelijke argumenten', zegt minister Lenssens in zijn voorwoord. Wat die wetenschappelijkheid betreft, het vooroordeel dat migranten onze vrouwen lastig vallen wordt weerlegd met het argument dat ook Belgische jongens graag een vrouwje proberen te versieren en dat eenzelfde blik van een Vlaamse bouwvakker een vrouw minder angst zal inboezemen.

De weerlegging van elk vooroordeel bedraagt gemiddeld trouwens slechts een bladzijde. Je kan dus niet verwachten dat er uitgebreid op de problematiek ingegaan wordt of dat er veel deskundigheid aan te pas komt. Wanneer bijvoorbeeld het verwijt dat migranten zich niet aanpassen wordt tegengesproken, wordt enkel gezegd dat onze mensen niet beseffen hoezeer de migranten al veranderd zijn, maar naar de manier waarop deze veranderingen zich voltrokken, heeft de lezer het raden. De brochure overlapt grotendeels die van het Commissariaat voor Migranteneleide waar dezelfde vooroordelen dan toch op een meer deskundige manier worden weerlegd. Het initiatief is nodig, de brochures zijn bruikbaar. Toch blijft er nog heel wat denk- en schrijfwerk te doen om de jeugd in België een doeltreffende boodschap van tolerantie bij te brengen.

Krista De Mey

Wie in de jeugdbeweging of in scholen wil werken rond de migrantenkwestie, kan de brochure van het Koninklijk Commissariaat voor het Migranteneleide, 'Samen op weg. In een multi-etnische samenleving.' (206 pagina's) bestellen bij Inbel, Kunstlaan 3, 1040 Brussel. 200 frank bijvoegen. De brochure van Lenssens (36 pagina's) is uitgegeven door 'Administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn', Markiesstraat 1 B- 1000 Brussel. ☎ 02/507.31.11.

VETO

IS OP ZOEK NAAR JOU

Aan al wie dit leest: 't is bijna Pasen en de klokke is op komst. Voor Veto dropte ze in elk geval al een zak vakante plaatsen: vorige week lieten we een paar medewerkers afvloeien met een gouden handdruk omdat ze per se een oranje steunkleurtje wouden invoeren. Ben jij van edeleren bloede dan die verraderlijke middenmotors en wil je tonen aan je vriendinnen hoe kritisch je wel bent, dan heb je bij deze de geschikte arbeidskring gevonden. Vooral zettters worden hier met open armen ontvangen, want ze verslijten nogal rap. Maar met fotografen en lay-outers zijn we ook al blij. En met schrijvers ook, eerlijk gezegd. Allee, ge verstaat het, we zijn al kontent als er hier eens een frisse ziel over de vloer komt. Dus: was je, steek je hemd in je onderbroek, krab het vuil van je tanden en kom naar 's Meierstraat 5. Maar hou het stil: niet iedereen is geroepen zoals jij.

De mooiste uit de Kringbladen: Robbie T.

Groten leveren goed werk

Het kán zijn dat de Golfoorlog voor een wereldwijde recessie zorgt. Maar moet zoiets dan betekenen dat bijna geen enkele kring zijn kringblad naar Veto stuurt? Slechts de bladen van twee spreekwoordelijke 'grote kringen' passeren vandaag onze redactietafel: een stuk of vier afleveringen van Balans (VRG), twee van Irreëel (VTK). Ons reserve-hoopje is bovendien geslonken tot één Neuroosje (Psychologie) en één Newtonneke (Wina). Worden dus onverwijd opgeëist: Akuut, Palfijn, De Lastige, Stamper, Apolloontje, Winkeliertje, Floreat, Polstok, Wijzer, de nieuwe afleveringen van Anagram, Pyromaantje, Hysteria, Eoos-Express, Bacchus, en alle anderen. We wachten erop.

Knack heeft ons steeds behoorlijk gefriert door iedere week uit te pakken met het opgeblazen whisky-gezicht van Sus Verleyen. Nu heeft Balans dat onsmakelijke principe overgenomen. Ieder nummer biedt een ander perspectief op het wuife gezicht van haar hoofdredakteur Robbie T. Vooral Robbie's foto van het oktobernummer vinden we geslaagd: die warme blik! Die witte t-shirt! Die gebrode teint! Die sensuele, halfoopen mond! Die zachte oortjes!

Libido

T. weet blijkbaar dat hij, althans volgens de Weekend-Knack-smaak, met

een niet onknap voorkomen werd begenadigd. Waar sommige meisjes bekend staan als 'de matras van Leuven', heeft deze adonis zich een vergelijkbare reputatie opgebouwd als 'het dekbed van de Valk'. Tot daar aan toe, maar T. vindt het nodig om daarmee bij iedere gelegenheid uit te pakken. Zijn voorwoordje is nooit gespeend van enkele seksistische opmerkingen, evenmin als zijn interviews. Zo wordt het gesprek met prof. Herbots afgesloten met "Neemt u me niet kwalijk, mijn tijd is ook gekomen, ik moet naar mijn lief." Voor dit fenomeen kennen we maar één woord: *masturbatie-joernalistiek*.

Dat neemt echter niet weg dat T.

dikwijls vlotte stukken aflevert. Het vraagesprek met top-pleiter Jef Vermassen zou men in Nederland "een dijk van een interview" noemen. Het is alleszins één van de sterkste kringblad-artikels van dit academiejaar. Dat komt omdat kan anders niet aan Balans' fotoreportages gegeven worden. Ook hier weer botsen we op het ongeremd in beeld brengen van de (breed glimlachende) eigen medewerkers. En wat de fotoreeks over de VRG-dooop betreft: géén nivo. Het zicht van een bedekte eerste-kanners overgoten met bloed, smurrie en slachtmateriaal werkt niet op onze appetijt. Evenmin kan de blik op enkele meisjes in badpak die bier over (en tussen) hun boezem gegoten krijgen om libido stimuleren. Het zal allemaal wel bedoeld zijn om Balans luchtiger en minder zwaar te maken, maar toch.

Geef ons dan maar de zozegde 'droge', maar meer dan behoorlijke 'serieuze' artikels. Balans is de onbetwiste kampioen van informatieve artikels. De VRG-ers krijgen ettelijke pagina's over het dekreet van Coens, de structuur van Loko, het akkoord tussen de fakbar en de kring, fakulteitsraad, de profeksamens, of de stadstaks op studentenkamers. Reken daarbij de nog

(misschien iets té lange) reeks interviews met eigen professoren, de voorbeeldige huis-aan-huis-bedeling, en Balans profileert zich als één van de betere Leuvense kringbladen. We zullen maar doen alsof we de joekel van een taalfoot op de voorpagina van nummer twee (Venootschapsrecht) niet gezien hebben.

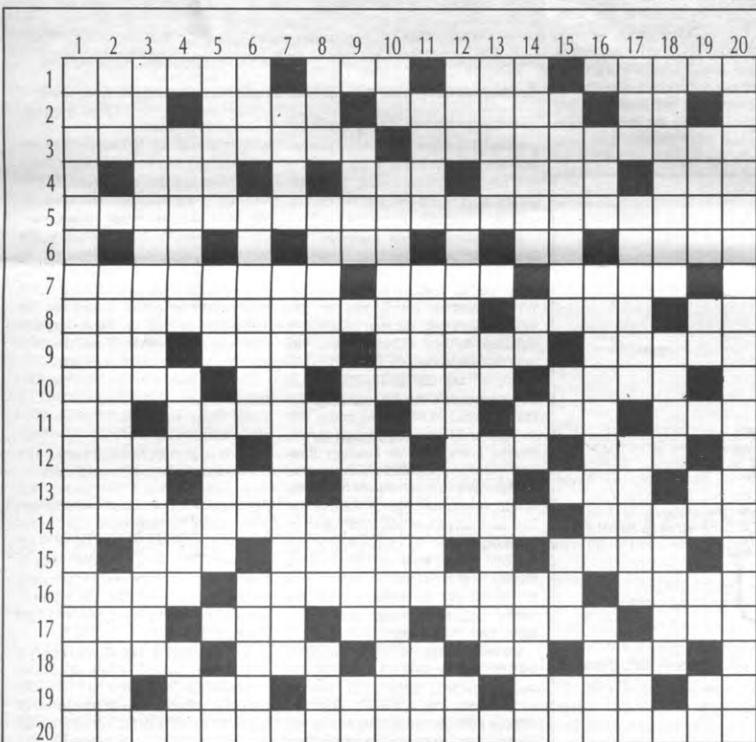
Irreëel is weliswaar minder sterk dan Balans, maar haar lay-out is beter. Bij VTK weten ze hoe hun lay-outprogramma te gebruiken, en dat is ook te zien aan de luchtige bladspiegel. In het interview met prof Cappelle pakken ze zelfs uit met een gesmaakt vormelijk 'frivoliteitje'. Ook inhoudelijk is Irreëel zeker in vergelijking met vroeger – fors verbeterd. Vandaag verdient het blad het predikaat 'meer dan behoorlijk'. Zoets is niet helemaal evident: ingenieurs gaan doorgaans geen mechanica, elektronica of mijnbouw studeren omdat ze een bijzonder vlotte pen hebben. Het omgekeerde is ook niet per se waar, en Irreëel levert daarvan een tamelijk goed bewijs.

De artikels over 'specifieke' ingenieursonderwerpen (zoals "Splinternieuw: stereolithografie") zijn op één hand te tellen. Een meer ingenieursgerichte aanpak, zoals in beschouwingen bij de stabiliteit van een bustier, is bovendien best leuk. Op het eerste zicht

wilden we dat ook schrijven van 'Mendeljev, of de tabel der elementen', maar toen zagen we dat de auteur elders zijn mosterd had gezocht. Dat is ook het zwakste punt van Irreëel: er wordt teveel *gepikt* van andere bladen. Het weliswaar grappige 'Onsterfelijke blunders' was ook al overgenomen, evenals een groot gedeelte van hun kartoons.

Voor de rest doen de ingenieurs hard hun best om een behoorlijk blaadje af te leveren. Programmahervormingen, de Sociale Werkgroep, een analyse van het gedrag van de onvergelykbare prof Theo Van der Waeteren, artikels over kringaangelegenheden als de vierentwintig zeken en de Taiwanreis zullen in Heverlee zeker gesmaakt worden. Over smaken gesproken, de passage over de kwaliteit van het Taiwanese eten kwam blijkbaar van een Vlaamse primitief die voorgoed zit in de vaderlandse klei. Een ontbijt met "rijst in eigen nat, boonjes op azijn, zoute nootjes en een gestoomd zuurdesembrood" doet ons alvast niet uit walging naar de MacDonald's lopen. Toch deinsde diezelfde schrijver er niet voor terug een volle kop slangebloed te drinken. Maar dát diende dan weer om de eigen potentie te verhogen. Die ingenieurs toch.

Walter Pauli



Horizontaal - 1 Mansnaam - Belgisch topskorer (3 woorden)
 2 Open ruimte aan een kerk - Noorse godheid - Zinnebeeld der liefde - Omroep 3 Appelsoort - Mensen die het elders zoeken
 4 Terreurorganisatie - Europeaan - Tijdschrift - Aldaar 5 Betrekking waarbij men gezamenlijk aan een taak werkt 6 Maanstand - Kunstwerk - Fries water - 100 Dinar
 7 Rusteloos verlangen - Paradijs - Laag water 8 Tot vervelens toe - Bijbelse speerij - Bezittelijk vnv.
 9 Smart - Het bevoelen - Franse streek - Zorgde voor voedsel
 10 Beure - Riviertje in Noord-Frankrijk - Sneijbloem - Kunststroming 11 Toevoegsel onderaan een brief - Verhard - Reeds - Vod - Vrouwelijk dier 12 Kaasoor - Opwaartse ronding - Japanse gordel - Meisjesnaam 13 Sekonde - Mal - Snuffele in - Noorse god - Bestaat 14 Sinterklaasgeschenk - Wijnsoort 15 Opperbevelhebber

der Zuidelijken - Sprookjeswezens - Geliefde van Zeus 16 Smalle sloep - Afgewende - Ballingsoord van Napoleon 17 Troef negen - Streling - Muzieknoet - Helt over - Loofboom 18 Bloeiwijzen - Mannelijk dier - Neon - Nummer - Japanse parelduikster 19 Vlaams dorpje - Plechtige belofte - Drank - Vlaams artiest - Muzieknoet 20 Groepen waarin solidariteitsgevoelen en kollektiviteitsbesef overheersen.

Vertikaal - 1 Alarm 2 Tijdschrift - Bepaalde soep - Bewoonster van een Europees land 3 Militaire eenheden - Tokkeliinstrument 4 Verifiëre - Plechtige belofte - Eikeschors - Ontkenning 5 Voorzetsel - Loot - Goudmunt - Voegwoord - Moderne muziekvorm - Nonsens - Landbouwwerktuig - Ondermaats 7 Homp - Cikorei 8 Groep dieren - Soort appel - Pers. vnv. - Registratie van de

hersenactiviteit - Voornaam van een Duits wielrenner 9 Beft - Zet op de lijst van te behandelen punten - Voorbij 10 Voorzetsel - Vrouw die iets wil - Van een merkteken voorziene 11 Het voorname 12 Riviermond - Recipiënt - Oost-Vlaamse gemeente 12 Katedraal - Onmetelijke - Voegwoord - Meisjesnaam 13 Profeet die ten hemel voer tijdens een storm - Sleg - Duitse streek 14 Treitere - Spil - Chinese afstandmaat - Een der grondleggers der kwantummechanika 15 Kringblad - Muzieknoet - Breng voort - Rodium 16 Slangvormige vis - Vermogen om zichzelf anders te zien dan men is - Zoogdier 17 Telwoord - Moeite - Plaats in Gelderland - Aardigheid 18 Wenteling - Drank - Sierplant 19 Profeet - Muzieknoet - Geliefde van Zeus - Beryllium - Europees eiland 20 Richting binnen het Hoger Onderwijs.

ANAGRAMMEN

< REGIO
 < LONKTE
 < KOETSIER
 < PARKIETEN
 < PANELS
 < SIMPELE
 < UITSPREKEN
 < PRESTATIES
 Δ IMITEREN
 < RUKTEN
 < EIKSTRAAT
 < MAGDA
 < VRIENDJE
 < SPLEET
 Δ ANITA

ANAGRAM. Letters van een woord zo door elkaar haspelen dat ze toch nog betekenisvolle woorden opleveren, dat heet een anagram, beste puzzelvrienden. Het komt bij de besten voor. Neem nu een hofmaarschalk die bij de aankondiging van het hofballet "halfblole!" roept. Of, nog erger, een promoboy van een pornoshow die rondborstige hofballetdanseressen belooft aan elke voorbijganger, terwijl hij natuurlijk bedoelt... *wink wink, know what I mean?* Of, nog veel akuter, de Vetomedewerker die de maker is van de seksanagrammen, waarin elke sekretie uitgroeit tot erektes en waar de eerste de beste tampon presteert als een topman.

Alfaset FOTOGRAFISCH ZETWERK

Wie iets wil organiseren, moet voor de opmaak van affiches, uitnodigingen en inkomkaarten bij Alfaset zijn. Puntgaaf verzorgd en bijna altijd binnen de 24 uur afgewerkt.

Test ons uit. 's Meiersstraat 5, Leuven (1e verd.)

open van 13.00 tot 18.30 uur

016.220466

Studentenhuisvesting: voor de KUL of de privee?

KUL meer dan katalysator

De dreigende verhoging van de kottaks van 1500 naar 3000 frank heeft het debat over de huisvesting terug aangezwengeld. Het is einde maart. Na de Paasvakantie komen de laatstejaarsstudenten van de humaniora - planneetje in de hand - een kot zoeken in Leuven. Maar de prijzen zijn de afgelopen jaren pijlsnel gestegen. Het wordt steeds moeilijker om een kamer met een goede prijs-kwaliteit verhouding op de kop te tikken. Over de toestand van de Leuvense kamermarkt debatteerden vorige week dinsdag schepen van Ruimtelijke Ordening Bart Massart, voorzitter Studentenaangelegenheden van de KUL Raf Maschelein, Jos Dewinter van de Huisvestingsdienst en Kris Hendrickx, voorzitter Sociale Raad.

De Huisvestingsdienst van de KU Leuven schat dat er ongeveer 17.500 universiteitsstudenten op kot zitten. Vermoedelijk hebben ook ongeveer 3000 studenten uit het Hobu een kot. In de marge van deze studentenpopulatie zouden nog eens 2000 à 3000 andere mensen een kamer betrekken. Na het vertrek van de Franstaligen uit Leuven tussen 1970 en 1979 dacht iedereen dat de helft van Leuven zou leegstaan. Dat is nooit gebeurd; de Nederlandstalige unief groeide spektakulair, en de kamermarkt werd gesaneerd met allerlei veiligheidsreglementeringen. Bijgevolg heeft Leuven in de late jaren '70 nooit een enorm kamerverschot gekend. Wel was er een ontspannen markt, met een jaarlijks overschot van ongeveer duizend kamers. Sindsdien daalde het kameraanbod niet, maar werd de vraag de te groter.

Toiletten

Dit academiejaar stelde de huisvestingsdienst al in augustus schaarste en spanning vast op de kamermarkt. Een echt tekort werd pas merkbaar in september en in oktober moest men overgaan tot het aanleggen van een wachtlijst, die op bepaalde momenten meer dan honderdzoekers registreerde. Ook konstateerde de huisvestingsdienst voor de eerste keer in haar geschiedenis een kamertekort voor meisjesstudenten. Na die drukke periode trad er geen echte ontspanning van de markt in. Zelfs na de proefexamens van januari blijven een aantal mensen op zoek naar een kot.

Veel studenten hebben kunnen ondervinden dat schaarste onfrisse praktijken veroorzaakt. Te hoge prijzen natuurlijk, maar ook ongunstige contracten en barslechte verblijfsomstandigheden: kamers die niet klaar zijn, huizen zonder toiletten, een verwarming die voortdurend uitvalt. Volgens Jos Dewinter heeft de ervaring van 1981 geleerd dat het drie à vier jaar duurt vooraleer de kamermarkt zich herstelt van de tekorten. Op voorwaarde dan wel dat de kotstudenten voldoende alert zijn voor de problematiek.

De penibele toestand op de kamermarkt heeft verschillende oorzaken. De KU Leuven trekt elk jaar meer studenten aan, maar het kameraanbod verhoogt niet. Ook in het Hobu stijgt het aantal studenten, en studenten uit Hobu-scholen in en rond Leuven willen meer en meer op kot zitten in de binnenstad. Terwijl de studentenpopulatie toeneemt, stijgt eveneens het aantal kotstudenten in verhouding tot de pendelstudenten. Deze evolutie kan waarschijnlijk verklaard worden door de verslechterde pendelcondities maar heeft ook te maken met de meerderjarigheid op achttien die vorig jaar ingevoerd werd.

Bovendien gaan studenten uit Brussel op de vlucht naar Leuven. Wie in Brussel hoger onderwijs buiten de universiteit volgt, verkijft vaak de toffe, besloten sfeer in Leuven boven de anonimiteit van de grootstad, vooral wanneer de onderwijsinstelling vlakbij een Brussels station is gelegen of gemakkelijk bereikbaar is vanuit dit station. Brussel drukt nog op een andere wijze op de kamermarkt. "Wij hebben hier in Leuven de drukken ontvangen van de Europese regen in Brussel", om het met een uitdrukking van professor Maschelein te zeggen. Een andere, voorlopig nog slechts dreigende, faktor is de terugkeer van militairen uit Duitsland. In de buurt van Leuven bevinden zich heel wat kazernes.

Waar de vraag groter is dan het aanbod, ruiken handige jongers fortune. De jongste jaren is er een verschuiving merkbaar in het soort verhuurder: de typische Leuenaar die een paar kamers verhuurt verdwenen ten gunste van de investeerder die zo vlug mogelijk veel geld wil verdienen. Deze investeerders passen soms nogal twijfelachtige praktijken toe. In toeneemende mate wordt de kamermarkt trouwens beheerst door mensen die buiten Leuven

wonen. Kippenhokkencommercant Guy Coenen is daarvan het beste voorbeeld.

Sociale Raad en de huisvestingsdienst hebben alle redten tot bezorgdheid. In krisismomenten zijn studenten uit minderbedepte klassen het meest kwetsbaar, ook al omdat zij aarzelend een dure kamer te nemen. Zo kwamen zij dit jaar vaak te laat. Een andere bedreigde groep vormen de studenten met herexamens. Voor hen is het afsluiten van een nieuw kontrakt in juni of juli niet evident, aangezien zij dan nog geen zekerheid hebben over het volgend academiejaar. Tenslotte zijn er nog de buitenlandse studenten, die meestal laat toekomen in Leuven. Hun moeilijkheden zijn niet nieuw, maar krijgen wel akutere dimensies door de huidige situatie.

De *passanten* daarentegen zijn wel een recent verschijnsel. Het gaat om studenten die een stagejaar doen of die met een Erasmusproject op elk moment tijdens het academiejaar uit het buitenland arriveren. Hun verblijfsperiode in Leuven varieert van 14 dagen tot 8 maanden. Ze hebben dus slechts tijdelijk een kamer nodig, met alle administratieve rompslomp vandien. Studenten die hier verblijven voor zes maanden moeten soms tot vier keer toe van kot wisselen: ofwel moeten ze hun kamer afstaan aan Leuvense studenten die zelf terugkeren van een Erasmusuitwisseling, ofwel komt er ergens een kamer vrij die niet mag blijven leegstaan.

De studenten en de huisvestingsdienst brengen zich af of onze unief zich wel voldoende bewust is van de gevolgen van het kamertekort voor de demokrasisering van de universiteit. De speciale rol van de KU Leuven op dit gebied bestaat vooral in de zorg voor de huisvesting van studenten die het niet zo breed hebben en die geen kot kunnen betalen van 5000 frank. De KUL biedt zo'n 2500 kamers aan, ongeveer 15% van het totale kameraanbod. Veel te weinig om effectief invloed uit te oefenen op de priveekamermarkt, die op dit moment gemiddeld meer dan 5200 frank bedraagt. De KUL heeft slechts half zoveel kamers als wettelijk toegelaten is.



De universiteit zou veel meer moeten optreden als katalysator voor koten met ramen. De paters hebben het alleszins al begrepen: door het principe van de doorzichtigheid kunnen ze optimaal van hun huurders genieten. Loopt het al eens uit de hand, dan gaan ze te rade in de Sedes Sapientiae. (foto Wilfried Poelmans).

Maar ook de stad Leuven is rechtstreeks betrokken bij de kamermarkt. Er wordt serieus opgetreden tegen onbewoonbaarheid, huizen worden ontruimd. Strenge veiligheidscontroles ontmoedigen door de manier van optreden vele kleine verhuurders en strekken nieuwe, kapitaalcrachtige investeerders tot voordeel. Bovendien plant het stadsbestuur een verhoging van de taks op studentenkamers: hierdoor krijgt de spiraal van de prijsverhoging een officieel tintje.

Roofbouw

Bij een eventuele verhoging van 1500 naar 3000 frank, rekende schepen van ruimtelijke ordening Massart voor, zou de kottaks nog altijd maar zeven procent bedragen van de gemiddelde totale huurkost per jaar. Leuven heeft altijd zeer open gestaan voor de studenten. Maar hoe welkom zijn studenten nog in Leuven? Is de stad zich wel voldoende bewust van het economische belang van hun aanwezigheid? Het is in het eigenbelang van de stad om de bron van haar welvaart niet in te dammen door bij te dragen tot de drempelverhoging van de unief. Door diegenen te viseren die roofoobwoning plegen op de studenten kunnen er veel fundamentele veranderingen komen in de toestand op de kamermarkt.

De huisvestingssector vraagt dringend om een *strukturele* aanpak. Vooral vanuit de universiteit. Dat besef Maschelein ook. "Ik meen dat we in het verleden een te beperkte, te voorzichtige politiek gevoerd hebben met betrekking tot het beleid van woningen en kamers voor studenten enerzijds en met betrekking tot de globale huisvestingsproblematiek van de universiteit en de stad anderzijds. Er wordt heftig gereageerd: we kreëren wat kamers bij op het moment dat het tekort zich voordoet, totdat het kamertekort binnen zeven jaar terug opduikt. De regio Leuven en de universiteit moeten een actief huisvestingsbeleid voeren waarin de diverse functies van deze stad zich harmonisch ontwikkelen. Het eerste produkt van de stad en de regio Leuven is onderwijs: universitair, hoger en secundair onderwijs. Laat ons innoverend werken aan de sanering, harmonisering en verbetering van de huisvestingsmarkt."

Vechtijas

Wij zouden Maschelein graag nemen op zijn woord, maar sommige mensen aan de beleids-top schijnen zich helemaal niet bewust te zijn van het probleem. Sociale Raad verwijt de unief een tweeslachtige houding. Naar buitenuit is de KU Leuven heel lovend over de sociale sector, maar wanneer ze extra huisvesting moet creëren geraakt ze niet verder dan het uittekenen van denkpistes, die soms jaren blijven openstaan. De studenten menen dat investeren in verdere uitbreiding van de huisvestingssector een prioritaire opdracht is voor de unief. Het is niet voldoende dat zij alleen werkt als katalysator, dat wil zeggen als tussenpersoon om de priveesector te helpen de aanbodzijde te verbeteren. Dat zou naïef zijn. Maschelein beweert dat hij zal vechten om een deel van de 320 miljoen extra-investeringskredieten uit het dekreet-Coens te gebruiken voor huisvesting. De passus in het dekreet vermeldt immers uitdrukkelijk dat deze middelen *kunnen* aangevend worden voor de sociale sector. Het valt nog af te wachten wat daarvan terecht zal komen. Maschelein zit niet alleen in de Raad van Beheer.

Dirk Boeckx

LOF DER TRAGHEID

Om de Leuvense huisvestingsmoeilijkheden op te vangen heeft de KUL enkele concrete plannen. Voorerit wil men alle mogelijkheden binnen de *bestaande* residenties maximaal gebruiken. Naast deze 'breiding' *overweegt* de academische overheid de bouw van een aantal nieuwe residenties. Een eerste is het Romero-huis op de plaats van de overdekte parking tussen de Blijde Inkomststraat en de Tienstestraat. De residentie, gebouwd aan de kant van de Blijde Inkomststraat, zou enkele (zwaar) gehandicapte studenten herbergen, die zouden opgenomen worden in begeleidende leefgroepen van een tiental andere studenten. Het Romero-huis maakt deel uit van het Romero-project, dat de hele ruimte tussen de twee straten zou omvatten, plus de plaats van het huis met nummer 32. Dit huis met twaalf koten is ook eigendom van de unief en zou binnenkort afgebroken worden. Hetzelfde lot staat de Shrink, fakbar van Psychologie, misschien te wachten. Al sinds '87 is er sprake van dit project, maar er bestaat nog discussie over de omvang. Naast kamers

voor de sociale sector heeft men het over winkelruimte, studio's en appartementen. Al sinds '87 is er sprake van dit project. Sociale Raad verwijt de academische overheid dat er sindsdien nog niets concreets uit de bus kwam. "Maar ik dring aan op een spoedige start met het deel Blijde Inkomststraat. Liefst als het kan dit jaar nog," zegt Maschelein. Een aanwijzing dat de unief het deze keer misschien méént: het kontrakt van de mensen op nummer 32 wordt dit jaar niet verlengd. Hoeveel kamers het Romerohuis zal omvatten is nog niet precies bekend. Volgens Maschelein doet men beter een inspanning voor 120 dan voor 60 kamers. Maar ook hier spelen de kosten de unief parten. Er moet eerst afgebroken worden en nieuwbouw middenin de stad valt duur uit. Het project zou voor een deel bekostigd worden door een godkope ASLK-lening en misschien ook door de opbrengst van de huur van appartementen tegen privémarktprijzen.

Een tweede residentie: het vroegere klooster van de Zwarte Zusters in de Schapenstraat,

vlak bij het Groot Begijnhof. Het werd vorig jaar aangekocht, en de unief voert onderhandelingen om bepaalde vleugels ervan te renoveren. De residentie is bedoeld voor de opvang van *passanten* (zie elders). "Op korte termijn zou het project een dure grap worden zolang de 60% financiering door de Vlaamse Gemeenschap, en de exploitatie mag niet helemaal op de rug komen van de sociale sector", aldus Maschelein, die eraan toevoegt dat dit toch "eerstaatsda concrete vorm zal krijgen". Verder heeft hij het nog over het zogenaamde blok dertien in de woonwijk Arenberg, waarmee men ook al jaren talm: "Een paar blokken bij binnen de woonwijk, liefst met eigentijdse architectuur. Oude panden renoveren valt immers duurder uit dan nieuwe huizen bouwen."

Jos De Winter van de Huisvestingsdienst stelt zich de vraag of men aan dit ritme van werken tegen 1 oktober een 150tal kamers zal bijhebben. Maschelein: "Dat is een probleem, dat geef ik grif toe."

(DB)